

Naš narod in položaj na Balkanu

Beograjska »Politika« prinaša v svoji nedeljski številki z dne 16. t. m. pod gornjim naslovom uvodnik, posvečen položaju na Balkanu in položaju naše države spriču velikih in razgibanih dogodkov na svetu. Uvodnik se glasi:

»Poslednji dogodki na Balkanu so seveda izvali pri nas veliko zanimanje. Pristop Bolgarske k trojni zvezi in posledica tega dejanja so dale možnosti mnogim ugibanjem. V takšnem položaju se je temu pridružila tuja propaganda z željo, da ga še bolj zaplete; zdelo se ji je potrebno, da dogodek oriše takšno, kakršni niso. Tako so se v javnosti raznesle raznovrstne govorice, hote posejane, potem pa poslone v tujino kot izvirne in »aventične« vesti iz Jugoslavije.

Vendar je prva stvar, na katero je treba v današnjem položaju opozoriti, da danes naše države še nihče ne ogroža. Biti moramo zbrani in se ne navduševati nad tujimi željami, temveč imeti pred očmi naše prave narodne interese.

Naš narod je prepričan pristaš pravega miru, ne samo danes, v tem položaju, temveč od nekdaj. Posebno pa odteje, ko se je začel ta poslednji spopad med velisilami. To svojo voljo do miru je izražal že pogosto; imel je pred očmi samo svoje ideale: svoboda, neodvisnost in državno celoto.

Odkar se je začel boj med velisilami, je naša država sprejela stališče popolne nevtiralnosti zato, ker ta politika popolnoma ustreza dejanskim težnjam in željam našega naroda, da ostane v miru kljub tujim obračunom. In takšno zadržanje Jugoslavije je našlelo na popolno priznanje in odobravanje bojujočih se sil, ki so v njem videle poročilo za svobodo svojega udejstvovanja. Ne enkrat smo slišali iz nasprotnih si taborov ta priznanja in odobravanja. Ne enkrat so popolno nevtiralnost Jugoslavije proglasili za idealen primer mednarodne zavezanosti in čustvovanja do skupnosti narodov.

Vendar ta mir, za katerim teži ves narod, ni samo želja brez stvarne podlage, brez odločnosti, da se brani in brez budne čujčnosti, da se tudi ubrani, če bo ogrožen. Zato tudi naša nevtiralnost in nezainteresiranost pri tujih obračunih ne sme biti brez pripravljenosti za obrambo proti slehernemu možnemu poskusu, pa naj bi prišel s katere koli strani. Prepričani smo, da takšno pojmovanje našega položaja živi v slehernem našem državljanu, prav tako kakor smo prepričani, da nihče v naši državi ne bo zanemaril pravih narodnih interesov in narodne želje, temveč jih bo ljubosumno čuval in stalno bdel nad njimi.

Položaj, ki si ga je določil v današnjem velikem spopadu, položaj nevtiralnosti in miru, naš narod ne želi ogroziti s tem, da bi se dal zapeljati s kakršnimi koli obljubami iz tujine in zato zavrača vse poskuse, ki merijo na to, da bi ga spravili s prave in poštene poti, po kateri zdaj stopa. Zato naš narod, v svesti si svojih pravic in mednarodnih dolžnosti, tudi danes kakor zmerom ne bi mogel podležiti nikakršnim obljubam, prevaram ali pritiskom, ki bi ga ponizali tu: pred samim seboj; kajti naš narod zna ceniti in bo znal braniti svojo svobodo in neodvisnost, če bo to potrebno poleg odločnosti, da v miru živi in dela zase in za svoje bližnje.

V tej veri, v tej odločnosti, kljub vsem temnim oblakom, ki se zbirajo nad celinami, naš narod mirno in spokojno gleda v bodočnost, pripravljen za mirno delo, kakor tudi za varstvo svojih pravic in interesov.

Ženska, ki je bila v svetovni vojni štirinajstkrat ranjena

V Srbiji so že v svetovni vojni in še prej znale ženske uporabljati orožje

Čačak, marca. Načelnik splošnega zdravstvenega odbora je leta 1931. poslal v splošno državno bolnišnico v Čačku gospo Andrijano Ljubičičevo s priporočilom, kjer je bilo napisano:

»Posiljam na zdravljenje gospodajočo Andrijano Andrijo Ljubičič, četinika, narednika vodnika, odlikovanega z redom Karadjordjeve zvezde z meči, z redom Belega orla z meči, z albansko spomenico, angleškim vojaškim križcem, francosko častno legijo in mnogimi drugimi odlikovanji. Gospa je invalid; prosim za komisijski pregled pri g. dr. Vasojeviću in Zariću in za operiranje krogele in splošno zdravljenje.«

Gospa Andrijana Ljubičičeva, slavna bojovnica, četinica iz svetovne vojne, pripoveduje o svoji nenavadni življenjski poti takole:

»Se ko sem bila dekle, so me v domači hiši učili, da je suženstvo huje od smrti. Stare pesmi, ki so jih peli pri nas guslarji, pravijo, da zmagovalci premaganca uniči dom, skazi obraz, vzame ženi čast. In pripovedi o četniških borbah, ki sem jih lahko vsak dan poslušala v domači hiši, so v meni še razpalile ogenj rodoljublja.

Na dan svetega Ilije krvavega štirinajstega leta sem pustila svojega šest mesečnega starega otroka v zibelki in

odšla z Vladom Mujuškovićem v Valjevo. Tam sem si dala odrezati kite in oblekla moško vojaško obleko. Potem so me odpeljali k vojvodi Vuku, ki je bil s dvojnimi gorskimi štabom v Mionici. Bila sem silno utrujena, kolena so mi klecala in slabo mi je bilo od sopenne noči, ko je v zraku dišalo po krvi...

Vojvoda Vuk, ki so ga obkroževali njegovi častniki, me je pričakal na nizkem stolu. Vprašal me je strogo in glasno:

»Ali boš lahko ti, sinko, nosil puško in bombe? Ni lahko biti četnik!«

Morala sem se zlagati, da mi je dete umrlo na porodu, mož pa pred pol leta. Odgovorila sem mu, da bom prenesla vse dobro in zlo, samo da me ne bo nikoli sram, da sem stopila v četniške vrste.

Potem so me preizkusili, kako streljam. Zadelo sem v cilj do pet sto metrov razdalje. Vojvoda Vuk je bil zadovoljen. Ostale so samo še ročne granate. Uporabljati to morilno orožje me je naučil neki vojak ob obali neke rečice.

Svoj ognjeni krst sem doživela na Gučevu. Bila sem ranjena v ramo. Ni bila huda rana, zato nisem hotela ležati. Na Mačkovem Kamnu so se bile ogorčene borbe. Borec so kar tekmovali, kdo bo dal življenje za domovino.

Padlo je celo dosti otrok in starcev, ki jim ljubezen do domovine ni dala, da bi mirno umrli doma. Takrat sem bila v napadu hudo ranjena in sem morala zaradi rane mesec dni ležati.

Najtežjo bitko sem doživela pri vasi Kupinovem. Tisti dan je neka sovražna strojnica kar kosila naše borce. Brata Pešića iz Prokuplja, četinica Stana-Stanko Stepanovičeva in jaz smo zavzeli s pomočjo ročnih granat tisto nevarno strojnico in pobili sovražnika. Živa sem ostala samo jaz, čeprav večkrat ranjena. Moje soborce so krogle kar prerušale.

V bolnišnici sem dobila Karadjordjevo zvezdo z meči, še prej pa Belega orla z meči.

Potem sem doživela ves umik skozi Albanijo. Na vsakem koraku je prežala smrt in redčila naše vrste. Sonce in široka sinja voda sta končala trpljenje mnogih... Na dnu morja spe najboljši sinovi našega naroda... Tedaj smo mislili samo na domovino. Ta misel nas ni nikoli zapustila.

Pozneje je ta junaka bojovnica dobila še red častne legije in angleški vojaški križec. O svojem poznejšem življenju nerada pripoveduje; vidi se ji, da ni rojena za mir, temveč za borbo. Silno trpljenje in nadčloveški napori so pa v njen odločni obraz zarisali trpke poteze...

Politični tednik

Predsednik vlade Dragiša Cvetković je govoril na prvem radijskem koncertu za delavce, ki ga je pretekli teden priredil Jugoras. Ko je govoril o pomenu delavstva v Jugoslaviji, je med drugim dejal, da je dal jugoslovanski delavec že vse polno dokazov o svoji narodni zavesti, tako na bojiščih ali kod drugod, in dokazal, da je zmerom pripravljen, koristiti svoji domovini. Delavec zahteva častno in pošteno premirje z drugim činiteljem narodnega gospodarstva, s kapitalom. Pravico ima do boljšega življenja, zato mora pri zavedanju vlade privedi do uresničenja najvažnejših ciljev delovnega ljudstva.

Zanimivo poročilo berlinskega dopisnika je pretekli teden objavilo beograjsko »Vreme«. Dopisniku so na odgovornem berlinskem mestu izrazili svoje zadovoljstvo zaradi odločnih besed predsednika Cvetkovića in podpredsednika dr. Mačka glede naše neodvisnosti, češ da je v Berlinu znano, kakšne pripomočke uporablja angleška propaganda, da bi med jugoslovanskim narodom zasedala nezaupanje. Poudarjajo tudi, da se popolnoma strinjajo s programom naših državljanov. Sodelovanje med Berlinom in Beogradom se po tem poročilu čedalje bolj pogloblja ob popolnem spoštovanju osnovnih interesov, samostojnosti in nedotakljivosti jugoslovanskega ozemlja.

128 ženskih odsekov nemškega Kulturbunda se je ustanovilo pri nas po poročilih glasil nemške manjšine. Ti odseki se uspešno udeležujejo pri zimski pomoči in pri različnih prireditvah ter skrbje za nemške otroške vrste.

Eparhijski svet srbske pravoslavne cerkve je začel zasedati pretekli teden v Sremskih Karlovcih. Predseduje mu patriarh Gavriilo.

Srbski, v cirilici tiskan časopis bodo začela izdajati srbska društva v Sarajevu, kakor so sklenili na sestanku zastopnikov teh društev.

Velika javna dela ima v načrtu banovina Hrvatska. V ta namen pripravila izdaja banovinskih blagajniških bonov v višini 500 milijonov in razpis notranjega posojila v višini 335 milijonov. Ta denar namerava banovina porabiti za cestna in melioracijska dela in za druge investicije. Blagajniški boni bodo zapadli v dobi od treh mesecev do treh let in bodo izdani za 5000 do 10 milijonov dinarjev. Služili bodo lahko tudi kot kavčije.

»Zunaj Jugoslavije za Hrvatsko ni življenja« pišejo »Varaždinske novosti«. Clankar pravi med drugim, da je v Jugoslaviji hrvatski narod dosegel po dvajsetletni borbi tisto, česar v preteklosti ni mogel skozi stoletja. Vse to je narod lahko dosegel v državi, kakršna je Jugoslavija in v kateri predstavlja po svoji številčni moči uvaževanja vrednega činitelja. Zato za Hrvatsko ni življenja zunaj Jugoslavije.

OKOPLITE VAŠE NOGE V TOPLI VODI.

ki ste ji dodali za din 1— kopalne soli namazite s Piedor kremo (tuba din 12—) in nato poštupajte z Berosanom (škafka din 8—) in hodili boste lahko kot angelci na peresih.

KRALJEVI DVORNI DOBAVITELJI

drogerija **GREGORIČ** Ljubljana, PREŠERNOVA ULICA 5

Ministrski svet je na predlog ministra za prehrano dr. Protića izdal tri nove navedbe, in sicer o kontroli cen, o ureditvi notranjega prometa in o ureditvi ministrstva za oskrbo in prehrano. Ob tej priložnosti je dal ministar dr. Protić izjavo, v kateri med drugim pravi, da se današnji izredni svetovni gospodarski položaj sorazmerno malo odraža v naši državi. Prilike so nas prisilile, da se prilagodimo gospodarskemu redu za evropski gospodarski prostor. Neobhodno je pa potrebno, da je naša gospodarska politika za vsa država enotna. Prva navedba določa, da se od dne, ko bo navedba uradno objavljena, pa do 1. avgusta ne smejo zvišati cene nobenemu blagu in tudi ne cene za prevoz potnikov in blaga v notranjem prometu. Minister za prehrano je tudi pooblaščen, da predpiše navedbo o celokupni

produkciji surovin in njihovih nadomestkov in o njihovi razdelitvi. Vse te navedbe bodo stopile veljavno, ko bodo objavljene v »Službenih novinah«.

Glavni tajnik HSS dr. Juraj Krnjević je v »Seljačkem domu« napisal članek, v katerem med drugim pravi: Kakor smo iskreno za mir, tako smo nasprotniki politike vmešavanja v spopade velikih. A ne iz strahu, temveč zato, ker pri tem samo mali narodi trpe. Nič tujega nečemo, zato pa tembolj ljubimo svoje in tega nikomur ne damo. Sporazum, sklenjen pred vojno viro, ima zato zdaj še svoj poseben pomen kot poročilo miru. Ojačali nas je doma in nam pomagal ohraniti mir in neodvisnost.

Italijansko-jugoslovanski trgovinski odbor je napravil nove načrte za trgovinsko izmenjavo med obema državama za letošnje leto. Odbor je določil nove kontingente in prilagodil izmenjavo blaga v skladu z novimi razmerami. Izmenjava bo večja kakor kdaj doslej. Pogajanja so potekala v kar največji prisrčnosti. Pomen jugoslovansko-italijanskih trgovskih stikov pa dokazuje tudi to, da je v Beogradu imenovan poleg italijanskega trgovskega atašee tudi trgovski svetnik.

O okrepitevi vrednosti dinarja je na obsežnem zboru delničarjev Narodne banke govoril njen guverner dr. Milan Radosavljević. Dejal je, da ima Narodna banka za dolžnost, da povečanje denarnega prometa ustavi in po možnosti zmanjša zaradi ohranitve notranje kupne moči. Narodna banka bo poskrbela, da bo kritje obrambnih stroškov omogočila z boni za državno obrambo, ki jih bo v kratkem izdala. To bo pripomoglo k okrepitevi notranje vrednosti dinarja.

Prezident Roosevelt je govoril na banketu častnikarjev v Beli hiši v soboto zvečer. Govor, za katerega je vladalo veliko zanimanje, so prenašale vse ameriške in britanske radijske postaje. Roosevelt je jasno očrtal stališče Amerike do sedanje vojne in je Angliji in njenim zaveznikom zagotovil takojšnjo, izdatno, neomejeno in vsestransko pomoč do končne zmage. Med drugim je dejal, da Amerika zdaj ustvarja novo svetovno zgodovino s svojo zadnjo odločitvijo. To ni sklep enega moža, temveč sklep 130 milijonov Američanov. Vsako orožje, naj bo že kakršno koli, ki ga lahko pogreše, bodo dali Angliji. Zakon o pomoči Angliji se pa nanaša tudi na sredstva in pota, kako te potrebšline spraviti čez morje. Zdjaj so vse ameriške misli usmerjene v hitrost produkcije. Ta hitrost narašča in je največja, ki jo je Amerika kdaj poznala. Amerika bo od-

slej, ko se je narod odločil, prava orožarna za demokracije.

Amerika še nadalje skrbelo za blaginjo človeštva. Roosevelt je končal z besedami, da ni imel ameriški narod še nikoli v zgodovini naloge, ki bi bila bolj vredna brezpojojnih žrtev, kakor je naloga, da brani in ohrani demokracijo.

Hitler je govoril v nedeljo, ko so po Nemčiji proslavljali spomin na žrtve svetovne in sedanje vojne. Svečanosti v Berlinu so se vršile pred spomenikom žrtve svetovne vojne, kjer je govoril Hitler. Najprej je slavil spomin padlih vojakov, potlej pa orisal potek sedanje vojne. Med drugim je dejal, da sme biti nemški narod ponosen na tiste, ki so žrtvovali svoje življenje za nemški narod v svetovni in sedanji vojni, ki je bila Nemčiji vsiljena. Nemški narod se bori s tistimi, ki podcenjujejo njegovo moč in ga hočejo uničiti. Danes se nemški sinovi bore po vsem svetu na morju in v zraku, da zagotovo ostalemu narodu bodočnost in izsilijo mir, ki bo pravičnejši, kakor je bil versajski. V svojem govoru se je Hitler spominal tudi italijanskih vojakov, ki se bore za isti cilj. Naposled je dejal, da svečanost najlepše zaključijo z obljubo, da vsiljeni boj spremene v dokončno in najslavnijejšo nemško zmago. Zdjaj je nemška vojska najmočnejša v vsej zgodovini. Nobena sila in nobena pomoč na svetu ne more več spremeniti izida vojne, ki se bo nadaljevala na kopnem, v zraku in na morju in privedla do popolne končne zmage.

Predsednik angleške vlade Churchill se je pretekli teden v parlamentu zahvalil Združenim državam za njihovo pomoč. Med drugim je dejal, da je največja demokracija na svetu s tem dejanjem dokazala, da hoče svojo veliko industrijsko in denarno pomoč posvetiti boju, da bo sovražnik poražen.

Ponesrečen atentat na bivšega angleškega poslanika v Sofiji Rendella so izvršili atentatorji ob njegovem prihodu v Carigrad. Poslanik se je nastanil v največjem carigradskem hotelu »Pera-Palace« z vsem poslaškim osebjem. Ko je bila prtljaga še v vrnarjevih veži, sta v dveh kovčgih, pomeneh med poslanikovo prtljago, eksplozirala dva peklenška stroja, napolnena z močnim razstrelivom in tempirana na določen čas. Eksplozija je povzročila v hotelu veliko razdejavanje in terjala tudi tri smrtno žrtve in 22 ranjenecov. Na čudo sta ostala poslanik Rendell in njegova hči Ana nepoškodovana. Med prtljago je bil še en tuj kovčeg s peklenškim strojem, ki so ga pa v pravem času našli. Preiskava je ugotovila, da so bili peklenški stroji podtaknjeni že v Sofiji, kar pa bolgarski krogi zanikajo. Po nekaterih vesteh so že prišli 4 atentatorji. Poslanik Rendell je ob tej priložnosti izjavil, da globoko občaluje žrtve eksplozije, ki je bila namenjena njemu.

Popravilo prečižnih ur — F. Čuden. Prešernova 1 — Nakup zlata in srebra

V Rimu in Berlinu pričakujejo prihod japonskega zunanjega ministra Matsuoke. Z državniški osi namerava proučiti vsa potrebna vprašanja o sodelovanju. Baje se bo na poti skozi Rusijo ustavil v Moskvi, kjer bo obiskal Stalina. Po mnenju nekaterih je ta obisk celo prvotni namen njegovega potovanja, ker hoče pospešiti dolgotrajna pogajanja med japonskimi in ruskimi zastopniki in skleniti z Rusijo nenapadljivo pogodbo.

Angleške čete so se po vesteh iz Amerike izkrcale v Trakiji in tudi že pripelje na bolgarsko mejo v Makedonijo. Ne angleški ne grški krogi pa nečajo te vesti potrditi.

OKVIRJI

SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE.

KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova 4

Listek »Družinskega tednika«

NAJVEČJA STAVBA NA SVETU

V bližini Kremlija na bregu reke Moskve je ogromen trg. Tu niti za trenutek ne utihne ropot dela. Močni žerjavi dvigajo konstrukcije, težke po več ton. Pnevmatična kladiva grme in butajo. Neprestano drve vrste kamionov.

Na stavbišču Dvorca Sovjetov v Moskvi montirajo jekleno ogrodje stavbe — ogromno konstrukcijo, težko več ko 300 tisoč ton.

Na trgu so podstave že gotove. Na glavni podstavi bo stal visoki del Dvorca Sovjetov. Skupaj s stranski-ma podstavama bo držal velikansko težo celotne zgradbe — kaka dva milijona ton.

stih te zgradbe. Dvorec Sovjetov bo največja stavba na svetu. Donebnica Empire State Building v Newyorku, ki so jo proglasili za osmo čudo sveta, je visoka 407 metrov. Pariški Eiffelov stolp je visok 300 metrov. Dvorec Sovjetov bo pa visok 416 metrov.

Dvorec Sovjetov bo spomenik Lenjinu. Stavba se namreč konča z Lenjinovim kipom, visokim 100 metrov. Največji kip na svetu, kip Svobode v newyorskem pristanišču, je visok 46 metrov. Dvorec Sovjetov bo imel prostornino 7 milijonov kubičnih metrov. Največji prostor v njem je Velika dvorana. Visoka je 100 metrov, premer znaša 140 metrov. Vanjo bo šlo 21.000 ljudi. Velikansko kovinasto kupolo dvorane bo podpiralo 32 ogromnih stebrov, na zunanjo obloženi z rožnatim marmorjem.

Zelo zanimiva je konstrukcija te Velike dvorane. V sredini dvorane je okrogla ploščad s premerom 20 metrov, da se dvigati ali nizati. Med zasedanjem bo na njej prostora za 800 sedežev. Kadar bodo potrebovali oder, bodo ploščad s sedeži vred spuščili niže in na njegovo mesto dvignili drugo — eno izmed osmih ploščadi, namenjenih za predstave. Dviganje in spuščanje ploščadi bo opravljalo hidravlično dvigalo.

Vsaka izmed ploščadi za predstave je zelo zamotane konstrukcije. Na eni izmed njih je tri in pol metra

globok bazen, na drugi drsalnice za drsalne tekme, tretja ima pa steklena tla za baletne predstave itd.

Drugi prostor Dvorca po velikosti, je Mala dvorana s 6000 sedeži. Za njo so dvorane, v katerih ima prostora do tri tisoč ljudi, ena dvorana za 1500 ljudi in cela vrsta manjših dvoran. Vsega skupaj bo v Dvorcu 6000 različnih prostorov.

Strokovnjaki morajo pri gradnji te veličastne stavbe reševati mnoge nove komplicirane, doslej neznane probleme.

Posebno veliko pozornost posvečajo najboljšim pogojem akustike v Veliki dvorani Dvorca. Za kritje kupole, ki ima površino 40 tisoč kvadratnih metrov, je bilo treba iznajti odporen nezgorljiv material, ki bi hkrati skoraj za 99,9%, vpljal zvok. Takšen material je iznašel 29letni sovjetski učenjak — kandidat fizikalnih ved G. D. Meljužinec.

Skupina znanstvenikov Vseveznegega Elektrotehničnega inštituta se pa bavi z reševanjem drugega zelo važnega problema: zunanega osvetljevanja Dvorca. Čez dan se mora Dvorec videti iz razdalje 70 kilometrov, ponoči pa od 25 do 30 kilometrov. Zato je potrebno, da pazljivo izberejo žarnice različne jakosti, kajti gornji del Dvorca bo tudi v meglenih dneh neprestano umetno razsvetljen.

Poleg te naloge prav tako rešujejo problem notranje razsvetljave Dvorca. Izvorji svetlobe ne bodo podobni običajnim električnim žarnicam. Izdelali so nalašč zato posebne plinske žarnice. Steklo teh žarnic je od znotraj pokrito s svetlečim se prahom. Te žarnice dajejo svetlobo, ki je skoraj enaka dnevni svetlobi.

Nenavadno zanimiva je organizacija zveze in televizije v Dvorcu.

Kakor že rečeno, so razsežnosti Velike dvorane ogromne. Naravno je, da bo zato gledalec, ki bo kakšnih 120—140 metrov oddaljen od odra, težko slišal in videl govornika. Da bi se temu izognili, bodo na različnih mestih dvorane postavili televizijska platna. Z njihovo pomočjo bo gledalec, pa naj sedi kjerkoli, lahko razločno videl govornika in sleherni njegov gib. Slišalo se bo prav tako izvrstno: zvočne naprave bodo ojačevale glas.

V Dvorcu Sovjetov se bo zbiral delavski svet različnih narodnosti ob konferencah in narodnih praznikih. Zato v Veliki dvorani in prav tako v Mali in drugih dvoranah Zveznega Sovjeta in Sovjetov narodov Vrhovnega Sovjeta SSSR konstruirajo posebne naprave, s pomočjo katerih bo govornik močnejše slišati v vseh jezikih narodov Sovjetske Zveze in v nekaj najbolj razširjenih tujih jezikih.

Zanimiva je naprava za preštevavanje navzočih oseb v dvorani. Dovolj je, da predsednik seje samo vključi stroj za štetje, zvezan s sedeži, in na platnu se bo takoj pojavila številka, ki pokaže, koliko ljudi sedi v dvorani.

Mehanizirano je tudi štetje glasov. Udeležencem kongresa ali seje je treba samo pritisniti na gumb poleg vsakega naslanjača. Čez dve minuti bo stroj za računanje pri predsedniku objavil rezultat glasovanja. Glasovati ni mogoče dvakrat, kajti po prvem pritisku na gumb se mehanizem avtomatsko izključi do naslednjega glasovanja.

Če hočete izročiti predsedniku kakšno pripombo iz katerega koli konca dvorane, je potrebno samo nekaj sekund: vsak naslanjač ima na pravo za zračno pošto. List, spuščjen v »pošto«, v trenutku prileti do predsedništva skozi cevi, skrite pod tlemi.

VSAK TEDEN DRUGA

Dejal je, da se vlada v polni meri za-veda svoje zgodovinske odgovornosti. Svoboda ljudstva, nedotakljivost meja in mir na zunanji in znotraj so cilji, ki jih hoče vlada doseči. To so pa na-loge, ki jih ni mogoče doseči brez velikih žrtev. Če hočemo ohraniti svoj dom in svobodo, se jih pa ne smemo ustrašiti.

Razvoj dogodkov na Balkanu gre svojo pot. Iz Turčije poročajo, da je njihov kurir z Inönijevim odgovorom Hitlerju na poti v Berlin. Odgovor je baje samo vladnostnega značaja in ne spreminja turškega stališča. Po ameriških vesteh je v Grčiji že 150 do 200 tisoč angleških vojakov. Na pristojnih angleških krogih se vesti ne potrjujejo, pa tud ne zanikajo. Na neko vprašanje v zvezi s tem, ki ga je na nemškem zunanem ministrstvu za-dal neki tuj časnikar, so odgovorili, da Nemčija izdaja sklepe samob na podlagi svojih obvestil, sicer pa o raz-merju z Grčijo ne more ničesar več reči.

Vichyska vlada demantira govornice, da je Nemčija dala na razpolago ne-katere pomorska in letalska oporšča v Maroku.

O tajnih pripisih v mirovni pogodbi med Siamom in Indo-kino, ki jo je posredovala Japonska, se širijo govornice po Tokiu. V ameri-ških krogih domnevajo, da hoče tako priti Japonska za hrbet Singapurju po kopnem. Japonski krogi trdijo, da o teh pripisih ničesar ne vedo. — 500 plavalčih tankov bo Amerika v krat-kem poslala Angliji. Odlok je Rocce-velt že podpisal. Tanki plavajo po 10 milj na uro, po suhem pa se pre-mikajo s hitrostjo 23 milj na uro. — Italijanska vlada uradno zanikuje vest, da sta svetovni ministri Bottai in državni podtajnik Cianetti padla na bojišču v Albaniji. — Solun je treba po vsaki ceni braniti, piše ugledni an-gleški časnikar Barlett v »News.Chron-iclu«. Če bi ga zasedla Nemčija, pravi člankar, bi narala nevarnost za suški prekop in za oskrbo Wavellovih čet v Africi. — Angleški zborni baloni ki so branili London proti nemškim letalom, so se potrgali in so posamezno ali v skupinah z vetrom splavali nad Skandinavijo, kjer delajo veliko škodo. — Dve leti je minilo od priklju-čitve Češkoslovaške k Nemčiji in osam-svojitve Slovaške. Kanceler Hitler je ob tej priložnosti dr. Tisi poslal čes-titke. — Ob triletnici priključitve Av-strije k Nemčiji je Hitler govoril na slavnostnem zborovanju v Linzu. Na Dunaju je pa govoril propagandni mi-nister Gobbels. Oba sta v svojih govorih poudarjala, da je bila zasedba Avstrije začetek poznejših nemških zmag, in sta slavila moč in odločnost nemške vojske. Hitler je poudaril, da se bo svet še lahko prepračil, kaj vse na svetu se more streti prej kakor obožovana sila nove Nemčije. — Roose-veltov protikandidat pri predsedniških volitvah Willkie je pred svojim odhodom iz Anglije po radiu izjavil, da je nemška rodu in da so njegovi pred-niki pred 90 leti izselili iz Nem-čije.

Tuji časnikarji so pretehtili teden izvedeli pri pristoi-berlinskih krogih, da so se Willkiejevi predniki izselili zaradi bede. — Ame-rika ne bo pošiljala vojnega blaga, na-menjenega Angliji, na dno morja. Zato je proučila vse možnosti, da bo to bla-gor res varno prišlo na cilj, tako piše »New York Times«. — Laval snuje nove vlado v Parizu za zaredeno Fran-cijo. Podpredsednik vichyske vlade Darlan ima zdaj polne roke dela, da bi to preprečil in dokazal, da tudi vichyska vlada lahko sodeluje z Nem-čijo. — Kitajci so izvajali važno bitko pri Tungčengu in petstihletni japonske čete iz pokrajine Hupeh. Jap-onci se umikajo. To je prvi večji kitajski uspeh po daljšem času. — Amerika je odobrila kredit 250 milijard dolarjev za pomoč Angliji. — Angleški mornarški minister Alexander je govoril v Torquayu. Dejal je, da mora imeti angleški narod stalno pred očmi tri činitelje: še to leto nemški vdor po zraku, po kopnem in po morju. A v boju proti njim naj se opirajo na druga dva činitelja: povečano moč angle-ške obrambe in uspehe v Sredozemlju ter največji činitelj — pomoč Združe-nih držav. — O položaju Irske je izja-

vil prezident de Valera, da je izredno težaven. Zaradi pomanjkanja trgov-skega ladjevja primanjkuje živil in surovin in brezposelnost narašča. Vla-da bo poskrbela, da se pomanjkanje omeji in prepreči lakota. Treba je pa posejati vsako ped zemlje, da bi to tudi uspelo. — Italijanski listi zadnji čas zelo povoljno pišejo o jugoslovanski politiki. Po teh poročilih v Rimu sklepajo, da se bodo prihodnje dni raz-čistila vprašanja na jugovzhodu, kar je pričakovati tudi po zadnjih prisr-čnih diplomatskih razgovorih, ki jim pripisujejo velik pomen. — V Turčiji so uvedli ljudski kruh iz enotne moke. — Italijanska vlada je prepovedala li-stom mali oglasnik, najbrže zaradi bojazni pred vohunštvom. — Za no-vega guvernerja francoske Indokine bo francoska vlada imenovala Rašbi-na, dosedanjšega predstavnika Indokine v Tokiu, ki se je udeležil mirovne konference med Siamom in Indokino. — Napad na italijansko bolniško ladjo pri Valoni sta v noči s petka na so-boto izvršili dve angleški letali. Ladja je bila zadeta na dveh mestih. Bilo je nekaj smrtnih žrtev. Na ladji je bila tudi grofica Edda Clano-Mussolini, ki je kot prostovoljna bolničarka odha-jala v Albanijo. — Angleški delovni minister je po radiu sporečil, da bodo v kratkem mobilizirali za vojno indu-strijo moške od 40. do 45. leta in 20-letna dekleta. Minister je pripomnil, da v pomožni službi oborožene vojske primanjkuje žensk. — Nemška indu-strija se zadnji čas z zahoda seli v

Če večajete ali ne

Pred kratkim so v Rekovcu razpisali ponudbo za prevoz po-šte iz Jagodine v Rekovac in dalje v Dragovo. Najnižjo ceno je ponudil industrijalec Rado Dočić, ki bo prevažal pošto s svojim potniškim avtomobilom, ki z njim prevaža tudi potnike iz Jagodine v Rekovac. Dražba se je pričela pri 40.000 dinarjih na leto, vse bolj in bolj se je pa vsota manjšala, dokler ni obstala pri — 25 parah! To bo odslej letna plača Rada Dočića za vožnjo pošte. Zanimivo je, da je lani nekdo drugi dobival za isto delo — 27.300 dinarjev na leto.

Smederevo ima zanimivo sen-zacijo, toliko pikantnejšo, ker se je odigrala v tako imenovanih boljših krogih. Neki smederevski rentnik je izvedel, da ima žena ljubimec. In ker je bil podjeten možak, se je vprilo žene sestel z ljubimec in mu ponudil ženo naprodaj. S petnajstih tisočakov sta zbarantala na 300 dinarjev. Navredila sta pogodbo in jo pod-pisala. Vsa bi bilo prav in v redu, da se ni mož skesal in za-hteval ženo nazaj. In ko se je ta — zaradi pogodbe, ki je bila črna na belem — branila, je pri-šla vsa zadeva v javnost v veliko veselje navihanih Smederevčanov.

notranjost države, zlasti v bivšo Av-strijo. V Wiener Neustadtu je zdaj velika letalska industrija. Tudi letalske šole so preselili tja.

Strahotna eksplozija je nastala v smodnišnici v Sevlji. Porušila ni samo tovarno in vse ostale objekte, temveč tudi stanovanjsko kolonijo delavcev, ki šteje okrog dve sto hišic. Nesreča je kajpak terjala na stotine mrtvih in ranjenecv. Vzroka nesreče še niso mogli ugotoviti. — Poljski šovinisti so izvršili atentate na dva Poljaka, ki sta sodelovala z Nem-ci. Nemški guverner je določil stroge kazenske ukrepe za primer, da kriv-cev v treh dneh ne bi izsledili. — Azorske otoke baje namerava zasedi Angli. in ima v načrtu izkrcanje tudi na Portugalskem, kakor poročajo iz

Nezasedena Francija se bori proti angleški blokadi. Admiral Darlan je napovedal, da bodo začele francoske konvoje spremljati francoske bojne ladje; zdaj isto zagotavlja tudi gene-ralni prezident v francoskem Maroku, general Nogués. Na Angleškem se zme-gorom vztrajajo pri tem, da ne morejo popustiti Franciji; vendar bodo naj-brže pri tem posredovale Združene države. Predlagale bodo v Vichyju raz-lične varnostne ukrepe, ki bi prepre-čili spopade med angleško in franco-sko mornarico.

Položaj v Turčiji se zadnji teden še ni dosti razčistil. Odgovora prezidenta Inönija Hitlerju baje še niso odposlali, vendar pa ne bo spremenil dosedan-jeja stališča Turčije. Sovjetska Rusija je po svojem poslaniku v Ankari tur-ški vladi zagotovila, da bo v primeru napada na Turčijo strogo nevtralna. Vendar so v Turčiji pripravljene na vse in so izdali nekaj važnih obramb- nih ukrepov.

Letalska vojna na zahodu se je zad-nji teden silno poostila. Noč za nočjo se vrste nemški napadi na London, Glasgow, Liverpool, Hull in druga me-šta, Angleži jim pa vračajo z napadi svojih »dolgoprogashev« na Berlin, Ham-burg, Bremen in druga mesta. Pretekli teden je Liverpool doživel podoben na-pad, kakor pred nekaj meseci Coventry, nemški Hamburg pa najhujši let-alski napad v tej vojni.

Položaj na albanskem bojišču se ni bistveno spremenil. Grki poročajo o nekaterih krajevnih uspehih in zavrn-ječnih napadih Italijani pa poročajo, da so svojo napadalno silo podvojili. Pretekli teden je baje prispel na al-bansko fronto predsednik Mussolini in so Italijanske čete na njegovo povelje nekajkrat udarile. Na afriškem bojišču razen v Abesiniji ni bilo sprememb. Abesinci so prodriže spet daleč v no-tranost in so zasedli nekaj važnih po-stojank, med drugim Javello. Približ-ili so se spet Addis Abebi. Pomagajo jim tudi angleške čete, ki z več strani prodirajo proti notranosti Abesinije.

Nemški propagandni minister Gobbels je pretekli teden ozjemu krogu tujih časnikarjev izjavil, da se bliža popolna nemška zmaga. Dejal je, da je Hitler napovedal določen termin za zmago: Anglija bo še to leto prema-gana. Izjavil je še, da Nemčija ni za-sedla drugih dežel zaradi osvajanja, temveč iz strahotnih potreb.

Prosvetni minister dr. Miha Krek je govoril v nedeljo na seji zastopnikov JREZ v Radovljici. V svojem govoru je podal poročilo o našem notranjem in zunanem položaju in o sedanjih in bodočih nalogah jugoslovanske vlade.

Telefonska centrala Dvorca Sovjet-ov bo imela le 7 do 8 tisoč števil. En del telefonskih aparatov bo imel naprave za zapisovanje razgovorov v primeru potrebe.

Kadar bodo člani vlade v dvorani predsedništva Vrhovnega Sovjeta v Dvorcu, bodo lahko imeli posebne radijske konference. Udeleženci teh konferenc bodo po tisoče kilometrov daleč. To bodo dosegli s tako ime-novano konferenčno zvezo, s pomoč-jo dvostranskih glasnogovornih kon-strukcij.

Močni ultrakratkovalovni televizor bo omogočil gledalcem, po 100 kilo-metrov oddaljenim od Dvorca, da bodo videli vse, kar se bo v njem dogajalo.

Za to velikansko stavbo so morali urediti posebno meteorološko postajo Dvorca Sovjetov. Z njo kontrolir-ajo točnost meteoroloških podatkov, ki so jih imeli konstruktorji pred očmi pri projektiranju te velikanske stavbe. Vsak dan zjutraj, opoldne in zvečer se s stavbišča dvignejo baloni-piloti. Meteorologi proučujejo hitrost vetra v višini pol kilometra, tempera-turo in vlažnost zraka, do katerega mere bodo oblaki pokrili bodočo zgradbo Dvorca Sovjetov in sončno radiacijo. Vsi ti podatki imajo velik praktičen pomen. V veliki meri jih uporabljajo stavbeniki, arhitekti in kiparji.

V zgodovini kiparstva ni ničesar, kar bi se moglo primerjati z veliko-stjo Leninovega kipa, ki se z njim končuje Dvorec. Spomeniki Indije, Kitajske, Egipta, Grčije, kip Svobode v Ameriki — vse to se ne more z njim primerjati. Zato je razumljivo, zakaj kipar tako pazi na obvestila meteorologov.

Da si jasneje predočite veličino tega kipa, vam navedemo mere po-sameznih delov. Glava je viška 14 metrov. Skoraj 30 metrov so dolge roke; samo en prst je skoraj 4 metre dolg. Ves kip tehta 6000 ton. New-yorski kip Svobode je težak »samo« 2000 ton.

Zelo važna je izbira materiala za kip. Določeno je, da bo kip iz kovine monella, zlitine bronca in niklja. Zido-ve Dvorca bodo krasile monumental-ne slike. Po proračunu bodo freske pokrivalo 31.500 kvadratnih metrov zidu. Površina 3800 kvadratnih metrov bo pokrita z umetniškim mozaikom, 4800 kvadratnih metrov pa z majolijo.

Slikarji bodo morali naslikati freske na zidovih hodnika, dolgega pol kilo-metra, ki obdaja Veliko dvorano. Vsaka izmed kamnitih plošč, ki bodo pokrivalo tla v foyerju, bo po 800 kvadratnih metrov velika.

Zaradi tako velikih slikarskih del je bilo potrebno zgraditi posebne ateljeje, zato so ustanovili velikanski umetniški kombinat. V teh ateljejih lahko hkrati dela tisoč slikarjev, ki-

parjev, grafikov, rezbarjev, izdeloval-cev mozaikov in ornamentov. Na raz-polagajo imajo tudi laboratorij za pro-učevanje perspektive, svetlobe, barv itd. Ustanavljajo pa še poseben atelje za vojne slikarje — batailliste. To je okrogel steklen paviljon, v katerem je posebna naprava za premične voj-ne modele. V okviru tega kombinata bodo ustanovili tudi modelarsko, ko-vaško, livarsko in druge pomožne delavnice.

Pa za ustvarjalno delo umetnikov so posebej na samem napravili majhne ateljeje, majhna dvorišča v zelenju in cvetju.

Dvorec Sovjetov je obrazec stvar-nega organskega sodelovanja umet-nosti: arhitekture, kiparstva in slikar-stva. Gradijo ga po načrtu slovitega sovjetskega arhitekta, profesorja L. B. Gelfrejha, akademika arhitekture B. M. Jofana in pokojnega akademi-ka arhitekture V. Aščuka. Leninov kip je modeliral kipar S. D. Merku-rov.

Dvorec Sovjetov bo glavni center nove Moskve. Stal bo na križišču novih glavnih ulic. Glavna ulica bo dobila ime Dvorca Sovjetov in bo držala od Džeržiaskega trga čez trg Dvorca Sovjetov proti novemu, naj-lepšemu okraju Moskve, na jugoza-hodu, kjer bodo v kratkem zgradili lepo mesto za milijon prebivalcev.

»Engineering News«, Čikago.

Dvakrat na dan? — Jaz bi jo pil kar desetkrat. Seveda mora biti okusno pripravljena. Toda rečem Vam: naše ženske vedó, kako je treba kavo skuhati.

Kolinska IZREDNO IZDATNA KVALITETNA CIKORIJA

Rima. Angleškemu generalnemu štabu se zdi to potrebno zaradi obrambe Gibraltarja, brez katerega bi pač bila obramba britanskega imperija oslabljena. — Italijansko vojno ministrstvo je dobilo znesek 20 milijard lir za vojne potrebe. — 35.000 Nemcev se je doslej izselilo iz Litve. — Zastopnika angleške vlade za ureditev dovoza voj-nega blaga in živil v Anglijo sta pre-tekli teden odpotovala v Ameriko. To sta sir Arthur Salter, podtajnik mornariskega ministrstva, in podtajnik ministrstva za prehrano Bram. — Več ko 500 ameriških pilotov je že v ka-nadskih letalskih šolah. Tam so na-stavljeni za učitelje ali pa prepelju-jejo ameriška letala v Anglijo skozi Kanado.

Ljubljanska cestna železnica bo od-pravila zaradi večje hitrosti nekaj manj važnih postajališč na šentviški progi. Tramvaj se ne bo več ustavljal v Šiški pri stari cerkvi sv. Jerneja in pri Gasilskem domu. Prav tako je od-pravila tudi postajališča pri »Hein-richarju«, »Kosovo«, »Kavčičev« v Zgor-nji Šiški in postajališče pri »Žibertu«.

Ljubljanski mestni fizikar je oddal za mesec marec že vse dodatne na-kaznice za belo in grahamovo moko in zato je nihče ne more več dobiti. Za mesec april bo mestni fizikar dajal dodatne nakaznice za kruh samo res najpotrebnejšim bolnikom.

Tvrška Bata ne bo prodala svoje nove palače, ki jo je postavila v sre-dini mesta pred pošto, kakor so se zadnji čas raznesle govornice po Ljub-ljani. Na pristojnem mestu smo zve-deli, da tvrška ne bo prodala svoje nove palače niti dozdevnim kupecem niti nikomur drugemu, ker za pro-dajo svoje palače sploh nima potrebe.

Namesto vene na grob Vinka Kerna, sinčka našega urednika je darovala gospa Anica Vukojevičeva iz Beograda družstvu »Dom slepih« v Ljubljani 100 dinarjev.

Uprava državnih železnic bo obnu-vila z 28. marecem dva brzca na progi Zagreb—Split. 15. januarja je namreč železnica oba brzca odpravila, zaradi česar je bila Dalmacija zelo prizadeta. Zaradi naraščajočih pritožb je zdaj železnica ta dva brzca na novo uvedla.

Poročila v slovenskem jeziku je začel oddajati od srede 12. t. m. dalje angleški radio. Ta poročila bomo lahko poslušali vsako sredo od 19.45 do 19.55 in vsako soboto od 21.30 do 21.45 na valovni dolžini 31.32 m.

Spiltske opere so pretekli teden svečano odprli. Operno letno sezono so pričeli z Zajčjevo opero »Nikolaj Šubić-Zrinjski«. Predstave so se ude-ležili mnogi odličniki. Prenašala jo je tudi zagrebška radijska postaja.

Svoj redni letni občni zbor je imel v soboto ljubljanski pododbor Zdru-žena rezervnih oficirjev v prostorih Ka-zine. Občnemu zboru je prisostvoval tudi zastopnik komandanta divizijske oblasti, brigadni general G. Janež. Število članov je lepo naraslo, saj šte-je zdaj pododbor 1220 članov. Po raz-nih poročilih so bile volitve v novi odbor, v katerem so za predsednika soglasno izvolili dozdandjega predse-dnika inž. Ladislava Bevca.

Smrtno se je ponesrečil v planinah bogoslovec Sergij Gaspari, ki se je v nedeljo s tovarišem napolil s Kopiš-čez Mokrico na Kravec. Ko sja ple-zala po Farjevem plazu, se je Gaspa-riju na derezah nabralo toliko snega, da mu je spodrsnilo in je strmoglavil v prepad. Ko mu je prišla na pomoč reševalna odprava, je bil Gaspari že mrtev. Prenesli so ga v Stranje, kjer so ga položili na mrtvaški oder.

Radijski studio bosta dobila Split in Osijek, ki bosta telefonično zvezana z zagrebško oddajno postajo. V obeh mestih bodo uredili primerno dvora-

no, ki bo služila koncertom in pri-redivam posameznih društev, pa tudi raznim predavanjem. Poslej bosta Osijek in Split stalno na sporedu za-grebške radijske postaje.

Izredna ponudba. Izšla je II. izdaja splošno priznane in priljubljene knji-gice preizkušenih kuhinjskih receptov. Kljub večjim tiskarskim stroškom in podražiti papirja, smo se odločili, da pošljemo knjigo za staro ceno din 10' — vsem onim, ki jo naročijo do 15. marca t. l. Denar pošljite v-znam-ka na naslov: Knjižna centrala, Ljubljana, Dvořakova 8, ali pa po po-ložnici na ček, račun št. 14.259. Za priporočeno pošiljko pošljite din 4' —več.

Umrla je 79letna mati kiparja Iva-na Meštrovića Marta. Zivela je pri hčerki v Drnišu. Bila je dobra in lju-beča mati; njen sin jo je ovekovečil v mnogih svojih delih. Pokopali so jo v Otavcah pri Drnišu v rodinski grobnici, ki jo je postavil Meštrović zase in za svoje najbližje sorodnike.

Se na električnem stolu je Haupt-mann trdil, da je nedolžen. Pol sveta mu je verjelo. Njegov proces je bil škandal, nad katerim so se zgražali milijoni v Zedinjenih državah. Sedaj je končno spregovoril naš rojak I. I. Poderžaj, ki v svoji knjigi: »HAUPT-MANN JE BIL NEDOLŽEN« dokazuje, da je Lindberghov otrok v rokah mi-steriozne Miss Tufersonove, ki je iz-ginila, da se izogne škandalu. Knjiga se dobi v knjigarnah in pri Založbi Liberty, Ljubljana, Miklošičeva 5 (pa-viljon), tel. 22-50. Mehko vezana, oktav format, 291 strani, stane 60 din.

Tatovi so odnesli iz raznih skrinj, omar in drugih skrivališč težke milijone, tudi če je bil denar še tako skrit. Zato ne držite denarja doma, temveč obrnite se z zaupanjem na HRANILNO POSOJILNICO »MOJ DOM« v Ljubljani, Dvořakova ul. 8, ki vam bo svetovala, kako boste varno in ple-donosno naložili Vaše prihranke.

Osebnosti

POROČILI SO SE:

V Ljubljani: g. Zvonimir Peic, geometer, in gđc. Olga Cimermanova; inž. Ljubo Šuklje, prof. na tehnični srednji šoli v Ljubljani, in gđc. Božena Štejičeva; inž. arh. Niko Bežek in dr. Gažen Dorenčičeva, zdravnica. V Mariboru: g. Mihael Perdč, finančni uradnik v pok., in gđc. Pavla Hauptmanova; g. Francišek Pivec, mehanik, in gđc. Hilde-garda Pernikova, šivilja; g. Jožef Lopič, klu-čavničar državnih železnic, in ga. Terezija Jančič-Horvatova; g. Anton Ronko, klučav-ničar, in gđc. Julijana Kunčičeva, šivilja; g. Marjan Bernetič, tkalski mojster, in gđc. Erna Smolečova. Na Mamolu pri Poljniku: g. Martin Petrič in gđc. Marija Kosova. Bilo srečno!

UMRLI SO:

V Ljubljani: Ivana Weinbergova; Anton Avace, sodnik deželnega sodišča v pok.; Franc Krusič, železniški uslužbenec v pok.; Marija pl. Chronova; Josip Supan, carinski uslužbenec v pok.; 24letni Ludvik Zorman, črkoslikar; Marija Kraljeva; 66letna Ivanka Romahova; Sergij Gaspari, akademik. V Vavhar: Avgust Novak, trgovec. V Mariboru: 68letni Josip Štoka, državni upokojenec; 49letna Justina Šušnikova; 77-letni Avgust Wobkhnig, strojevodja državnih železnic v pok.; 74letni Franc Salaman. V Kamniku: 61letna Marija Pletetova. Na Tuznem pri Mariboru: 61letni Rupert Klojčnik, slikarski mojster. Na Pobrežju: 33letna Elizabeta Perševa. Pri Sv. Juriju ob Južni Islozenci: Iva Bol-kova. Na Vranskem: 70letni Franc Počovnik, po-sestnik. V Slovenjem Gradcu: 71letni Mihael Završ-ki, posestnik v Ribnici na Pohorju. V Gotovljah pri Zalecu: 51letna Neža Vipot-nikova, posestnica. V Celju: 92letni Janez Gaberček z Rečice pri Smartnem ob Paki. V Črenšovcu pri Slovenski Bistrici: Julijana Zambdova. V St. Rupertu na Dolenskem: 83letni Jože Jančič, posestnik in tkalec. Naše sožalje!

Pozor!

Darmol, sredstvo za odvajanje se često potvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol.

Ogl. reg. S. Br. 7006/38

Učinek atomskih bomb

Konec sveta zaradi razkroja atomov

Senzacionalna napoved pariškega znanstvenika

Bazel, marca.

Profesor Jean Thibaud, naslednik Nobelovega nagradjenca Jeana Perrina na fizikalni stolici pariške Sorbonne, je te dni napovedal, da bo znanost v dveh ali treh letih toliko napredovala, da bo lahko umetno razkrajala snovi. To je napovedal na podlagi svojih uspehov v razkrajanju atomov. Če bi pa katera izmed velesil — tako sviri pariški znanstvenik — uporabljala atomske bombe za napade, bi utegnila s tem izzvati konec sveta.

Atomske bombe kot razdejalno sredstvo so po mnenju profesorja Thibauda teoretsko mogoče. V dveh do treh letih bi bile gotove. A bile bi za tiste, ki bi jih uporabljali, prav tako nevarne kakor za tiste, ki bi jim bile namenjene. Danes nihče ne ve, kako bi zavrl razkroj snovi. Predstavljajmo si, pravi profesor Thibaud, veliko atomsko eksplozijo na določenem mestu. Razkroj snovi bi se izvršil s fantastično hitrostjo in pred našimi očmi

»Volna je naše delo zavrla za dve do tri leta. Zdaj nimamo na razpolago dovolj energije. Izgubili smo sleherni stik s tujimi znanstveniki, posebno Američani, ki so s svojimi poskusi daleč pred nami, ker imajo dosti bolj opremljene laboratorije in razpolagajo z znanstveniki, ki so morali Evropo zapustiti.«

Profesor Thibaud je prepričan, da bomo čez deset let pridobivali milijone voltov z nadzorovano osvoboditvijo energije, ki jo ima nekaj peščenih zrn. S pomočjo razpada atomov bodo razsvetljevali in ogrevali mesta, gnali tovarne in namakali dežele. Znanstveniki je končal z besedami:

»Upam samo, da bo človeštvo ta neznanstvi vir energije uporabilo sebi v prid — ne pa za strahotno svetovno razdejanje.«

Specialist za žabje bolezni

San Francisco, marca.

V kalifornijskem mestu San Nicolasu živi živinozdravnik dr. Clod, ki se je specializiral samo na žabje bolezni. Eno svojih prvih operacij je opravil na žabi večkratne milijonarke gospe Meriganove. Zaba si je bila s slamico poškodovana oko in zato se je njena lastnica resno bala, da bo oslepeła. Dr. Clod je pa žabo operiral in ji rešil oko.

V zahvalo za njegov trud je potem gospa Morgancova povedala vsem svojim prijateljicam in sploh ljubiteljem živali o živinozdravniških zmožnostih dr. Cloda. Odslej je imel dr. Clod zmerom dovolj dela. Vsak dan mu je kakšen ljubitelj živali prinesel kakšno žabo v zdravljenje.

Zdaj ima slavni žabji zdravnik svojo ordinacijsko sobo in z operacijami žab baje prav dobro zasluži.

Podnevi lasje hitreje rastejo ko ponoči

Bazel, marca.

Odraslemu človeku zrastejo lasje v eni uri približno za 0,08 milimetra. Rast las je pa odvisna od zunanjih vplivov. Lasje neprimerno hitreje rastejo podnevi, kakor ponoči.

Najhitreje lasje rastejo od 10. do 11. ure, takrat zrastejo za okrog 0,08 milimetra. Ugoden čas za rast las je tudi popoldan od štirih do šestih. Ne navadno počasi pa rastejo lasje ponoči. Takrat zrastejo v eni uri za 0,01 milimetra. Rast las je prav tako odvisna tudi od toplote, čim topleje je, tem hitreje rastejo lasje.

Prevarani ženin

Zagreb, marca.

Josip Stakić, kovaški pomočnik iz Knjaževca, se je pred letom dni v Zagrebu spoznal z Anko Viskičevo, gospodinjsko pomočnico. Na nos na vrat se je zaljubil vanjo in ji ponudil zakon. Anka je privolila in Josip ji je dal 3000 dinarjev, da bi jih shranila za poznejše čase.

Josip Stakić je potem spet odšel v Knjaževac v svojo službo in si s svojo zaročenko stalno dopisoval. Pred nedavnim sta se zaljubljenca pismeno dogovorila za poroko in za poročni dan določila 28. februar.

Dan pred domenično poroko je prišel Josip v Zagreb k Anki. Bil je pa na moč presenečen, ko je našel svojo Anko poročeno z njenim delodajalcem. Anka mu je priznala, da je poročena in mu je vrnila 1500 din, za drugo polovico podarjenega denarja je pa dejala, da ga nima več, ker ga je že porabila.

Josip je seveda takoj odšel na policijo in jo ovadil zaradi kršenja obljube zakona in zahteval povračilo denarja. Naposled sta se z Anko le pobotala, da mu bo svoj dolg v kar najkrajšem času poravnala in Josip je odšel nazaj v Knjaževac z eno izkušnjo več.

Igra narave — rešiteljica življenja

Washington, marca.

Pred nedavnim so imeli pred vrhovnim sodiščem v Washingtonu prav zanimivo sodno razpravo. Obtoženec se je moral zahvaliti samo čudni igri narave, da ni postal kandidat za električni stol.

Neki Washingtončan je bil na svojo ženo zelo ljubosumen. Ko je pa nekega dne dobil anonimno pismo, v katerem ga je pisec opozarjal, da ga njegova žena vara z drugim, je bil kakor ob pamet in se je odločil, da bo ženo ustrelil. Prišel je zvečer domov, na

Moški imajo v svoji obleki že toliko žepov, da prav težko o pravem trenutku najdejo v njih tisto, kar iščejo. Na lipskem vešeljmu so si obiskovalci lahko ogledali nov praktičen pas za gospe z všitim žepom za denar, yozovnico, svinčnik in podobno.

meril na nič hudega slutečo ženo samokres in jo zadel v desno stran prsi. Misleč, da je žena mrtva, je takoj odšel na stražnico in svoj zločin prijavil.

Ko so kmalu nato prihiteli v stanovanje reševalci, so v svoje veliko začudenje našli ženo pri polni zavesti

Albanske gore še zmerom pokriva sneg. Gornja slika kaže italijanskega vojaka na straži pred zasneženo postojanko.

in ugotovili, da je dobila samo lažje poškodbe. Igra narave je namreč poskrbela da ni imela žena srca na levi, temveč na desni strani prsi. Tako je mož s svojim strelom ženo samo laže poškodoval, srce na desni strani je pa ostalo nepoškodovano. Tako je narava rešila ženi in možu življenje. Moža namreč zdaj niso obodili na električni stol, ampak samo na manjšo kazen.

25.000 dolarjev za najboljše šolsko izpričevalo

Newyork, marca.

Zveza srednješolske mladine v USA razpiše v začetku vsakega novega šolskega leta denarno nagrado za najboljše šolsko izpričevalo ameriških dijakov in dijakinj.

To nagrado je pa precej težko dobiti. Zveza dijakov namreč ne zahteva od svojega nagradjenca samo odličnega šolskega izpričevala, temveč tudi najboljše sportne, glasbene in književne ocene, ki si jih je mogel pridobiti učenec v tistem šolskem letu.

Ker je pa nagrada 25.000 dolarjev zelo zaželena, se zanjo vsako leto trudi veliko ameriških dijakov.

Če se pogrebci smejejo

Columbus, marca.

V severnoameriškem mestu Columbus (Ohio) so imeli te dni nenavaden pogreb. Umrl je bivši cirkuški igralec Dode Flisk, star 81 let, ki je bil izrekel svojevrstno poslednjo željo.

Cirkuški igralec ki je bil vse svoje življenje velik šaljivec, je pred smrtjo naročil prijateljem, naj mu priskrbe pogreb, na katerem se niti eden izmed pogrebovcv ne bo jokal. Nad rakvijo si je želel imeti velik napis: »Ne jokajte! Smejte se, plešite in zabavajte se!«

Pogreb se je izvršil po želji umrlega. Ljudje, ki so ga hodili kropit, so videli šaljivi napis nad krsto in so se res morali smejeti. Da je bilo veselje še večje, so pokojnikovi prijatelji pripovedovali pogrebecem vse mogoče neumnosti, ki jih je umrl napravil v svojem življenju. Tako so se pogrebci tudi pri pogrebu prav dobro zabavali in se jih je zato zelo veliko zbralo. Šaljivi pogreb je zbudil po vsej Ameriki veliko pozornost. Kaj takšnega niti vseh mogočih rekordov navajeni Američani še niso doživeli.

ŠIROM PO SVETU

Thomas Mann, znani angleški pisatelj in voditelj delavske stranke je te dni v 84. letu svoje starosti umrl. — Hude poplave so divjale vretikli po Kaliforniji in prizadejale posebno Hollywood. Mnogo ljudi je ostalo brez strehe. — Znameniti nemški kemik Bernhard Jost je te dni v 77. letu svoje starosti umrl; proslavil se je posebno z raziskovanjem radija. — Na zgodovinskem, 90 km dolgem švedskem smučarskem teku 'Vasa' je teknovalo 200 tekmovalcev; zmagal je šved Bräunström, ki je bil drugi v Cortini d'Ampezzo na teku na 50 km. — Hud požar je uničil živilsko skladišče v Novem Orleansu; škoda požaranega sladkorja, riža in raznih konzerv znaša več ko 3 milijone dolarjev. — Na reki Labi v zapadni Nemčiji se je te dni zgodila huda nesreča; prevrnil se je čoln s sedmimi ljudmi; pet jih je utonilo. — Moderno tovarno za izdelovanje umetnih vlaken zidajo v Španiji. — 196 milijonov kvintalov žita je lani pridelala Sovjetska Rusija. — Veliki vzorčni vešeljmu pripravljajo v Parizu; sodelovale naj bi: Nemčija, Italija, Nizozemska, Švica, Belgija, Španija in Portugalska. — 900 angleških tovarn za nogavice bo dala angleška vlada zapreti; delavke — 50.000 jih je — bo pa uporabila v vojni industriji. — Pivo na nakaznice so morali uvesti v Franciji zaradi pomanjkanja jecmena. — Novo odredbo glede oddaje maši je te dni izdala madžarska vlada; vsakdo, ki kolje prašica, mora oddati

2% čiste živalske teže natopljene masti ali slanine v korist splošne prehrane. — Pridelavek riža v Bengaliji bo letos za 4 milijone ton manjši kakor lani. — Za 15% več otrok kakor leta 1939, se je rodilo v prvih devetih mesecih leta 1940, na Češkem. Tudi število porok je zelo poskočilo. — V ponedeljek so odprli praški spomladanski vešeljmu; to je prvi sejem po odpravi carinskih meja med protektoratom in rajhom. — Samo po eno meso jed smejo servirati gostom v angleških restavracijah. — 1.590.000 prebivalcev, med njimi 502.000 židov ima po najnovejših statističnih podatkih Palestina. — Po ostroeno nadzorstvo nad prodajo mesa so uvedli v Italiji; v treh brezmesnih dnevih mesarji pod kar najstrožjimi kaznimi ne smejo prodati svojim strankam mesa. — 10.000 izkaznic za živila je na Francoskem ukradla neka vlomilska tolpa iz državne tiskarne; na srečo so tatove že prijeli. — Obveze posta so osvobodili škojke nezasedene Francije svoje vernike, ker bi post glede na slabe razmere v prehrani utegnil škodljivo delovati na narodno zdravje. — Samo 24% volne bo smela odslej uporabljati madžarska tekstilna industrija pri izdelovanju novih tkanin. Tako določa najnovejša odredba madžarske vlade. — V Moskvi — tako poroča agencija Tass — so preselili te dni petnadstropno palačo z mesta, kjer je stala, na novo mesto. Premos 16.000 ton težkega kolosa se je posrešil. — Novo vrsto morskih sip je našel neki učenjak ameriškega Smithsonianovega zavoda; sipo je na čast predsedniku Rooseveltu krstil po njem. — Nakaznice za živila so te dni uvedli tudi v vatikanski državi; vsak državljan bo dobil na dan 90 gramov mesa, 300 gramov kruha in na teden 100 gramov presnega masla. Sladkorja dobe, kolikor žele. — Huda železniška nesreča se je prejšnji teden zgodila pri Obrisu v južni Dobrudži na Bolgarskem; iztiril se je vlak, ki je prihajal iz Romunije in obsegal 38 tovornih vagonov, med njimi nekaj cistern petroleja. Nesreča je terjala 9 žrtev. — Samo 11 vrst salam — namesto prejšnjih 40 vrst — smejo po najnovejši odredbi izdelovati na Madžarskem zaradi pomanjkanja masti in slanine. — Enotni kruh so uvedli tudi v Siriji; cena zanj je pa dvojna; siromašnejši sloji plačajo za kilo šest pištarov, premožnejši pa 10 pištarov. — 280 milijonov levov je znašal čisti dobiček bolgarskih železnic lansko leto. To vsoto bodo uporabili za gradnjo novega železniškega omrežja.

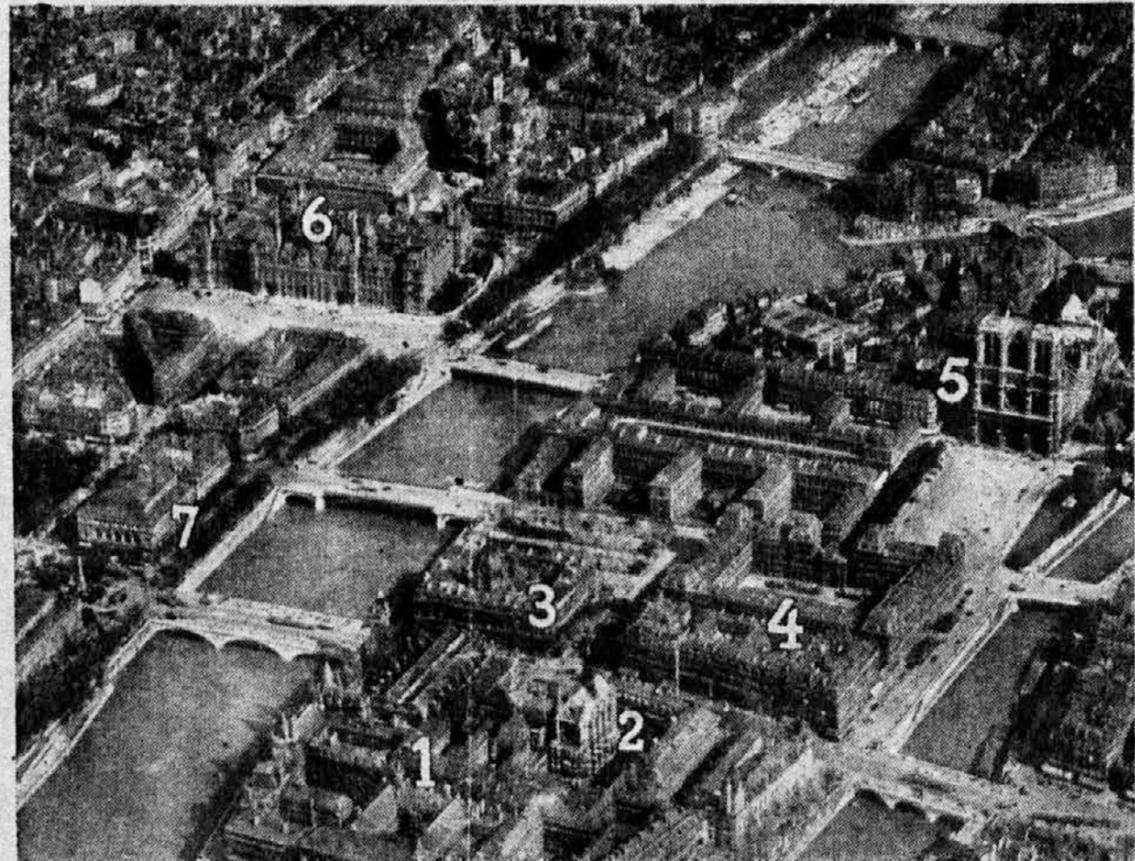
Barbara Huttonova, lepa dedinja Woolworthovih milijonov, je naposled po več letih tožarjenja dosegla ločitev od svojega moža, danskega grofa Haugwitz-Reventlowa. Fotograf jo je ujel na film pri plesu z nekim milijonarjem v Palm-Beachu (Florida, USA).

Kem pa kam muca maca? Ali boš zaigrala kaj veseliga? Morda si pa sem gor pobegnila samo zato, ker si zagledala — miško?

bi se hiše, drevesa in ljudje, celo zemlja sama spremenili v tekoče ali plinasto stanje in izginili. Nihče ne more predvideti, ali ne bi tako začeti razpad snovi prešel na vse stvarstvo. Morebiti je naglo izginjenje nekaterih zv zd pripisovati prav temu postopku, pravi učenjak.

Današnji znanstveniki oklevajo pred poskusi večjih umetnih razkrojev atomov samo zato, ker se boje, da ne bi takšen razkroj povzročil brezmejnega uničenja. Ne vedo namreč, ali bi se jim posrečilo preprečiti razkroj drugih atomov, ako bi jim uspelo razkrojiti en sam atom. Preden bodo takšni poskusi mogoči, mora znanost poprej preiskati mehanizem transmutacije. Zet slavnih zakoncev Curiejev, dr. Jo. Iot-Curie, je nameraval takšen poskus izvesti v srcu Sahare, a je moral svojo namero opustiti, ker bi morebiti ne izginila samo Sahara, ampak ves svet.

Stari Pariz izginja pod nemško upravo: te dni so pričeli podirati hiše okrog starega rotovža, da bodo tako dobili prostor za nove zgradbe. Porušili bodo 4.500 starih hiš; stroški bodo znašali okrog 7 milijard frankov. Gornja slika kaže Ile de la Cité, otoček v Seini, kjer stoji najstarejši Pariz. Številke pomenijo: 1. justično palačo; 2. cerkev Chapelle-Sainte; 3. trgovinsko sodišče; 4. policijsko kasarno; 5. Notre Dame; 6. rotovž; 7. gledališče Sare Bernhardtove. — Zanimivo je, da Francozi sami nikdar niso mislili na to, da bi staroslavni in romantični pariški okraj porušili in postavili na njem suha in stvarna postopja železobetonskega veka.

SLIKARJEVA ŽENA IN ZLODEJ

PO OTONU ANTHESU

NAPISAL JANEZ ROŽENCVEJ

Ko je bil svet še dober, kakor ga je Bog ustvaril, ljudje niso poznali nesrečne ljubezni. Človek je lahko tvegal zdravje in življenje, da je šel v puščavo iskat dragulj, ki ni bil še nikogar last. Nihče pa si ni pregrešno poželel dragulja, ki ga je našel že kdo drugi, temveč ga je samo brez zavisti občudoval.

Klic je izzval odmev, svit odsev in ljubezen je zbudila ljubezen, ki je tvegal ljudi obliha in požlahtnila kadvoje ljudi obliha in požlahtnila kadvoje ljudi obliha in požlahtnila kadvoje...

Tako je bilo, dokler ni zlodej izumil in med ljudi zasejal nesrečno ljubezen. Šele tedaj so ljudje tudi v ljubezni začutili muko ter prihajali navzkriž s seboj in svetom. Okusili so grenkobo neuslišanih vzdihljajev, so grenkobo neuslišanih vzdihljajev, so grenkobo neuslišanih vzdihljajev...

Ali primerilo se je, da se je zlodej sam opeknel s kašo, ki jo je ljudem skuhal. To je bilo tedaj, ko se je nesrečno zaljublil v prelepo in čednostno ženo slikarja Petra.

Slikar Peter je v nemškem mestu slikal svetniške in svetopisemske podobe, ki so mu utrdile ime v mestu. Nater ponese njegov sloves še daleč natekrog. Jezusa, Marijo, apostole, angele, svetnike in svetnice božje je vselej naslikal tako mило lepe, da so se brunne meščanske duše od ganejenja topile. Hudobne in zlodeje pa je naslikal tako nemarno grde, da so jim gledalci, ki brez greha niso smeli biti škodoželjni ljudem, iz vsega srca želeli in privoščili najhujše ter si izmišljali zanje priimke, kakršnih krščanski človek ne daje ne ljudem ne živalim.

Zlodej je imel piko na slikarja, ki ga je ljudem tako čimil. Zato je oprezoval okoli njegovega doma, kadar koli so ga opravki zanesli v nemško mesto. Pri tem je spoznal slikarjevo ženo in se do ušes vanjo zaljublil. Pozabil je slikarja in svoje opravke ter imel oči samo še za slikarjevo ženo. Na vseh oglih in potih se ji je naveljavil, jo mило pogledoval in mило zdihoval. Slikarjeva žena je šla mimo njega, kakor da ga ne vidi, zakaj bila je zvesta žena in srečna žena, ki jo je mož obsopal s sladkimi besedami in z darili. Zlodej je sam okusil zvrhanero mero vsega, kar je nekdanj z nesrečno ljubeznijo prinesel ljudem. Tedaj mu je šinila v glavo misel, ki jo je brz izvršil.

V podobi in obleki bogatega kupca je šel v slikarjevo hišo in dejal, da bi rad naročil neko sliko. V pogovoru pa se je slikarju razodel in mu očital, da ga krivično črni ljudem. In dejal mu je:

»Teško možno suhih cekinov dobiš od mene, če me enkrat naslikaš lepega in prikupnega!«

Slikar se je zgrozil, ali ko je pomislil, kaj vse bi s cekini lahko ženi kupil, je jel omahovati ter je slednjič pristal:

»Dobro, poskusim.« Pri tem si je mislil, bom že tako napravil, da bo izpod plašča gledalo konjsko kopito in da bo nad uhljem viden tudi ovnov rog. Naj bo naslikan kakor koli, sleherni ga bo precej spoznal.

Ko je zlodej odšel, se je slikar zamislil. Kako, da tega nisem prej spoznal? Saj zlodej mora biti lep, ker če bi bil tako oduren kakor ga vselej naslikam jaz, kdaj bi koga premotil in zapeljal?

In slikar se je spomnil zgodbe, kako je zlodej nekdanj zapeljal mlado ženo, ki je pestovala otroka. Vzel je oglje, stopil pred platno in začel risati. Nikdar še ni bila njegova roka tako hitra in veščja. Vsaka poteza je obveljala in preden se je dobro zavedel, je bila kompozicija gotova. Brez odloga je vzel barve in čopiče. To pot ni slikal kakor po navadi počasi, s trudom in z nalaganjem barve na barvo. Drzne so bile poteze čopiča, a barve tako žive in bleščeče, kakor si jih dosihmal nikoli ni upal rabiti. Mogočno je vstajala podoba zlodeja v razkošnem plašču, ali kadar koli si je prizadeval, senca plašča je zmerom zakrila konjsko kopito in v bujnih lasih se je skrtil ovnov rog nad uhljem.

Slikarjeva žena je prišla domov, in kakor je bila njegova navada, je tiho stopila v možjevo delavnico. Zaverovan v delo je mož niti opazil ni. Za njegovim hrbtom je gledala junaško zapeljivo in vendar grazo zbujujočo zlodejevo obličje in v strahu je vzkliznila: »Koga vendar slikaš?!« Slikar

Po negotovih potih Težki trenutki posadke naše torpedirane ladje »Rada«

29 brodolomcev se bori s smrtjo 700 km od atriške obale

Dubrovnik, marca.

Lani, meseca avgusta, se je na poti iz S. Vicenta v Južno Afriko, kakršnih 700 km od obrežja, potopila naša 7 tisoč 600tonska ladja »Rada«. Boj posadke na življenje in smrt je bolj podoben odlomku iz romana kakor resničnosti. Ko so se vrnili naši brodolomci domov v Dubrovnik, je mornariški častnik g. Ivo Šišević opisal vse težke trenutke, ki jih je preživel s svojimi tovariši na razburkanem morju.

»Rada« je lani v prvi polovici julija odplul iz Baltimora v Ameriki proti Durbanu v Južni Afriki. Med potjo se je ladja ustavila na otoku Kap-Verdu in posadka je v mestu S. Vicentu tri dni počivala od naporene vožnje. Medtem je sicer posadka prešla vest, da so pri otoku Madeiri opazili podmornico, vendar ji to ni šlo do živega, ker so pač pluli mnogo južneje. Že naslednji dan je ladja odplula dalje. G. Šišević pripoveduje:

»3. avgust je bil silno vroč in soparen dan. Naša ladja je plula prav ob ekvatorju, ko smo pozno popoldne opazili, da nekaj belega drvi prav proti naši ladji. Nekateri so sicer mislili, da se nam bližajo velike bele ribe; kmalu smo pa spoznali, da je torpedo, ki je ošnil bok naše ladje. Aparati so pokazali, da smo oddaljeni od obale kakršnih 700 km. Takoj smo si bili v svesti velike nevarnosti.

Na ladji je na mah vse oživel. Pripraviti je bilo treba rešilne čolne, ki so pa bili na nesrečo zavezani z velikimi vozli in nepraviljeni; saj nihče niti slutil ni, da nas bo tako daleč zasledovala vojna nevarnost. Če bi nas torpedo zadelo v živo, bi bili izgubljeni, za spuščanje rešilnih čolnov smo namreč potrebovali najmanj dvajset

minut. Takoj smo razobesili jugoslovansko zastavo in signalizirali ime naše ladje. Podmornica je oddala na nas še nekaj strelcev, potem se je pa okrenila v stran. Čas za reševanje je bil dragocen. Takšni, kakor smo bili, nasploh goli smo pohiteli v čolne. Samo eden izmed nas se je spomnil vzeti s seboj kos svile, ki jo je kupil za svojo zaročenico, drugi so se zadovoljili s cigaretami ali slikami svojih deklet.

Doživljali smo edinstvene trenutke. Naša čolna sta stala mirno poleg naše laoje, nedaleč od nas je pa čakala podmornica. Naposled smo sami napravili mučnemu položaju konec in smo s čolni zapluli proti podmornici. Med našim kapitanom in enim izmed častnikov podmornice se je v angleščini razvil pogovor. Povedali smo, kdo smo, kam plovemo in kaj prevajamo. Rezultat tega razgovora je bil, da so s podmornice oddale na našo ladjo osem strelcev in jo tako potopili pred našimi očmi. Mi sami smo komaj ušli razburkanim valovom. Kljub vestnemu opazovanju pa nihče izmed nas ni mogel ugotoviti, kake narodnosti je bila podmornica, ki nas je torpedirala.

Naša posadka je ostala v dveh čolnih. V prvem nas je bilo 14, v drugem pa 15. Prijeli smo za vesla in pluli, kamor nas je pač nesel veter. V čolnih nismo imeli drugega ko sodček pitne vode in nekaj hrane. Pot do najbližje obale bi lahko prevozili ob najboljših okoliščinah šele v 16 dneh. Naš položaj je bil torej nedvomno obupen. Samo zjutraj in zvečer je vsak izmed nas dobil kozarec pitne vode in nekaj grizljajev, ostali dan in noč smo izpolnili z naporim delom. Da je bila nesreča še večja, se nam je sredi noči zlomilo veslo in padati je

začel hud tropski dež, ki človeka onesposobi za vsako delo. Med divjim vetrom in dežjem smo metali vodo iz čolnov, veslo smo pa povezali z vezalkami od čevljev, ki smo jih prej zvezali. Vihar je trajal še ves dan, šele proti večeru smo si oddahnili.

Nenadno je eden izmed nas v mraku opazil na obzorju svetlo točko. Takoj nato smo opazili drugo, tretjo in smo jih naposled našli kar 34. Takoj smo si bili v svesti, da se nam bliža angleški konvoj. Dajali smo svetlobne znake in pojasnili, da smo brodolomec. Naposled nas je zadnja izmed ladij vzela na svoj krov. Bili smo že docela obnemogli. Med vkrcavanjem se je pa ena izmed ladij tako nerodno zadela ob svojo spremeljvalko, da ji je prizadejala v sprednjem delu veliko luknjo. Ni preteklo dve uri, že smo izvedeli, da poškodovana ladja »Cap St. George« ne more več dalje in se bo potopila. Hitro so izkrcali posadko. Ladja, natovorjena s sladkorjem, ki je plula iz Indokine na Angleško, je pationila bolj in bolj. Morje okrog nas je bilo belo razpenjeno od samega sladkorja, ki so ga mornarji pometali v morje, ker so se zmerom upali rešiti svojo ladjo. Vendar je bila njena rana prevelika.

Naposled smo po večdnevni vožnji prispeli do S. Vicenta; tam smo ostali nekaj dni, potem smo pa nadaljevali vožnjo do Lisabone. Od tem smo se z neko grško ladjo pripeljali domov. Tako je končal svoje pripovedovanje g. Šišević.

Na letošnji pomorski razstavi v Dubrovniku lahko obiskovalci med drugim občudujejo tudi sliko torpedirane ladje »Rada«, ki so jo rešeni brodolomci dali v dar Mariji pomočnici v Dubrovniku v zahvalo za srečno vrnitev.

Hollywoodski jedilnik

Hollywood, marca.

Znano je, da se morajo filmski igralci svoji vitkosti na ljubo često prav pošteno postiti. V ta namen so jim zdravniki predpisali tako imenovano štiriidnevno dieto, ki prav vsakemu pomaga in zmanjša njegovo telesno težo za tri kile.

Mnogi filmski igralci in posebno igralke so že prebilito dieto brez kvarnih posledic. Pred nedavnim si je po njej uravnal želedec celo Clark Gable in s tem rešil svojo vitkost.

Jedilnik štiriidnevne diete je približno tale:

Prvi dan: Zajtrk: dva surova paradiznika in črna kava. Obed: jagnječja pečenka, dva paradiznika, cvetača z oljem.

Drugi dan: Zajtrk in za obed isto kakor prejšnji dan, večerja pa: kuhano jajce, jagnječja pečenka, črna kava.

Tretji dan: Zajtrk: dva surova paradiznika. Obed: pečena piška, dva kosa prepečenca, špinača. Večerja: jagnječja pečenka, dva paradiznika.

Četrty dan: Zajtrk: dva paradiznika. Obed: pečeno pišče, dva paradiznika, špinača. Večerja: črna kava.

Hitrost krvnega obtoka

Stockholm, marca.

Na medicinskem inštitutu v Stockholmu je pred nedavnim neki švedski zdravnik napravil zanimive poskuse. Hotel je ugotoviti, s kakšno hitrostjo polje človeška kri po žilah in od česa je ta hitrost odvisna. Za svoje poskuse je imel poleg svojih slušateljev in slušateljic medicine na razpolago še druge ljudi, ki so se za to prostovoljno javili.

Najprej je učenjak ugotovil, da je vsa količina krvi, ki se pretaka po človeških žilah, povprečno petnajsti del teže celega telesa. Hitrost krvnega obtoka je pa posebno odvisna od starosti. Pri mladih ljudeh polje kri veliko hitreje po žilah, kakor pri starejših. Učenjak je to razliko ugotovil

se je ozrl ter videl v ženinih očeh isti izraz strahu izgubljene žrtve, kakor ga je bil že nekdanj videl. Še bolj je pohitela njegova desnica in neskončno zadovoljen je bil, da je mogel ta izraz oči ujeti na platno. Naslikana mlada žena z otrokom je bila najboljša priča sile zla nad človekom.

»Velik umetnik si, ali tvoje umetnosti me je kar strah,« de slikarjeva žena. Slikar pa ji odvrne, naj se ne boji nič, temveč naj se veseli mnogih in lepih daril, ko prejme plačilo za naročeno sliko.

Čez čas, ko je bila slika vsa nared in suha, pride zlodej zopet k slikarju. S sliko je bil zadovoljen in vesel je izročil slikarju težko možno cekinov povrh pa še krasno obleko za gospo soprogo. Slike same, pa je dejal, da ne vzame, zakaj poglavitno je, da jo ljudje vidijo in za to bo že mojster sam najboljše poskrbel.

Zlodej je odšel in slikar je skrtil možno cekinov v posteljo, obleko pa odnesel ženi, ki jo je bila na moč

takole: pri sedemdesetletnem starcu potrebuje kri od srca do roke 12,3 sekunde, pri štiridesetletnem pa samo 6,1 sekunde, torej za polovico manj.

Učenjak je za ugotovitev hitrosti krvnega obtoka uporabljal vse mogoče priprave. V pacientove vene je najprej vbrizgnil majhno količino neke modrikaste neškodljive tekočine, potem je pa na podlagi premikanja te modrikaste barve ugotovil z visoko svetlobno lučjo hitrost krvnega obtoka.

5000 Indijk je snelo feredže

Delhi, marca.

Pred nedavnim so imele mlade Indijke pod vodstvom gospe Sativatičeve svoj kongres. Ob tej priložnosti se je v mestu Cudilli: zbralo krog 5000 Indijk in gospa Sativatičeva jim je govorila o svobodi njihovih tovarišic v Evropi in jim naposled velela naj si vse pristašice svobode snamejo pajčolanane z obraza in naj odslej hodijo brez njih.

Na njeno prigovarjanje so vse navzočne Indijke takoj snele pajčolane in odšle po ulicah, kjer so zbudile veliko pozornost. Gospa Sativatičeva je s svojim nastopom prepričala Indijke, da je nošnja feredže samo izraz nekdanjega žensinega suženjstva in zato za današnje čase za ženske poniževalno. Izpodbujala jih je, naj se bojujejo za pravice, ki jih imajo njihove tovarišice v Evropi in Ameriki, in tako izboljšajo bodočnost svojim hčeram.

»Srebrni meteor«

Newyork, marca.

Te dni so v Ameriki dali v promet nov brzec, ki bo vozil iz Newyorka pa do Miamija. Novemu brzcu so dali ime »srebrni meteor«, ker ima res izredno hitrost in ker so vagoni iz pokromanega jekla.

Vlak bosta vleklj dve lokomotivi z Dieslovim motorjem; vagoni tega vlaka so pa dolgi po 26 metrov. Proga od Newyorka do Miamija je dolga 2222 kilometrov, novi brzec jo bo pa prevelj v 25 urah, to se pravi, da vozi s

vesela. Brž jo je oblekla ter odšla obiskat prijateljico. Veselila se je občudovanja, ki ga je zbujala, kajti si-rola ni vedela, da je zlodej lepo obleko nalašč ukradel iz skrinje žene prvega mestnega svetovalca samo zato, da bi slikarja pogubil. Na trgu so ljudje stikali glave in šepetali, ko je brez skrbi stopila v hišo prijateljice. Kmalu je žena prvega mestnega svetovalca odprla skrinjo in se prepričala, da ima slikarjeva žena res nje- no obleko na sebi.

K slikarju so prišli biriči, ki so pretaknili vso hišo ter našli v postelji težko možno suhih cekinov, ki jih slikar ni mogel zaslužiti z milimi in svetimi podobami. Prijeli so tudi slikarjevo ženo, ki so jo pa kmalu izpustili, ker so spoznali, da je nedolžna. Le slikarja so sodniki vrgli v ječo in okove. Njegovim izgovorom niso verjeli in dejali so, da ga bodo zjutraj obesili, če dotlej ne dokaže svoje nedolžnosti. Slikar je bil izgubljen, zakaj če bi priznal, da je dobil

povprečno hitrostjo od 96 do 122 kilometrov na uro. V vagonih ima posebno napravo za grelje in hlajenje zraka. V vagonih so tudi bife, dve restavraciji in salon. Sedeži na tem brzcu so mehki in udobni, naslanjači so pa prirejeni tudi za spanje. Ta brzec naj-novejšega tipa porabi za vsako vožnjo 22 ton nafte.

Edinstven spomenik

Smederevo, marca.

Na pokopališču v vasi Vodnju nedaleč od Smedereva stoji nagrobni spomenik z napisom:

»Tu počiva Todor Veljkovič. Živel je 87 let in ni zaslužil, da mu sinovi postavijo ta spomenik. Bil je namreč tako nesramen, da se je na stara leta drugič poročil in potem svoji mladi ženi na smrtni postelji zapustil vse premoženje 1500 dukatov, svojim sinovom pa ni dal niti prebita pare. To dostavlja njegov sin Milan Veljkovič.«

Piskajoča ključavnica

Budimpešta, marca.

Nekl madžarski ključavničarski strokovnjak je izdelal ključavnico, ki onemogoča vlome. Ključavnica se po svoji zunanosti prav nič ne razlikuje od drugih ključavnic, vendar pomeni za vlomilce pravo katastrofo.

Ključavnica je tako narejena, da v trenutku, ko bi nekdo vanjo vtaknil nepravilen ključ, močno zapiska in s tem opozori sosede ali policijo na neljubega gosta.

Doslej so policijski uradniki, pa tudi zasebniki prav pohvalili to iznajdbo.

Dvanajstletna mati

Newyork, marca.

Iz ameriške države Missourija poročajo, da je komaj dvanajstletna Wilmer Mannova te dni povila krepkega dečka. Tudi otrokov oče je star šele 17 let.

Sin najmlajše matere na svetu pa tehta 3,5 kile in je izredno krepak.

cekine od samega zlodeja, bi ga bili celo živega sezgali.

Tedaj je zlodej menil, da je prišla njegova ura. Podal se je v slikarjevo hišo, kjer je zapuščena slikarjeva žena od gorja ihtela.

»Ni treba še obupavati,« je dejal, »tako lepa gospa lahko z malenkostjo reši moža.« In zlodej je jel govoriti o ljubezni.

»Nikdar!« — vzklilce slikarjeva žena.

»Razumem, ali s tem obsodite moža na smrt!« Slikarjeva žena je bila zbegana in ni vedela, kaj naj stori.

»Mož je gospodar nad mojim življenjem in nad menoj, vprašajte njega.« In zlodej je odšel k slikarju v ječo. Ko ga slikar zagleda, mu reče trpkoo: »Pogubil si me, ker si me lahkomi-selnika premotil. Ali niti smrt, niti izguba žene me ne bi toliko bolela, da me nisi pogubil baš zdaj, ko sem iz rokodelca postal umetnik!«

Nadaljevanje na 12. strani

Kadar kupite

sredstvo proti bolečinam, prehladu ali hripi in zahtevate

ASPIRIN

pazite, da je vsak zavitek in vsaka posamezna Aspirin-tableta označena z »Bayer«-jevimi križem.

Čista reg. pos. št. 2797 od 23. marta 1940.

ŽREČALO

naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Sočutje

Nekega večera sem sedela v ljudski kuhinji. Za večerjo sem dala poslednja dva dinarja, ker sem revna delavka, večkrat lačna kakor sira.

Nasproti mene, pri sosedni mizi, je sedela preprosto oblečena gospodična. Vidim jo, kako pokliče postrežnico, in ji nekaj naroči. Čez nekaj časa mi prinese postrežnica izdatno večerjo in mi pove, da jo je naročila gospodična, ki mi je sicer nepoznana. Kako sem se začudila, ko je vstala in sem jo slučajno pogledala pod nogo; videla sem, da ima zelo slabe čevlje.

Zame je plačala večerjo, ki stane šest dinarjev, čeprav sama ni imela denarja odveč. Storiła je nekaj, česar najbrže ne bi storila nobena izmed tistih dam, ki se šopirijo v svili in krznu. Mimica.

Pregovor v resnici

V bolnišnici leži že dalj časa neka kmečka žena. Ko druge bolnike znanci in sorodniki obiskujejo, leži ona v postelji in joka, ker nima nikogar poleg sebe.

Nekega dne stopim k njej in jo vprašam: »Kaj nimate nikogar, da bi vas obiskal?«

Obriše si solze in mi žalostno reče: »Deset otrok imam in vsi vedo, kje sem. Nihče mi ne piše, nikogar ni blizu. V Ljubljani imam tri hčere, a nobena se me ne spomni. Ko bom ozdravela, me bodo dali v sirotišnico.«

Med pripovedovanjem uboge osamljene matere sem se spomnila pregovora, ki pravi: »Ena mati lahke skrbi za deset otrok, a deset otrok ne more skrbeti za eno mater.« K. A.

Nekaj v pouk

Sem prodajalka v trgovini, kjer se vse stvari upravičeno podražila. Vendar je le malo strank, ki bi to vedele in upoštevale, kadar kupujejo blago. Pri vsaki stvari, ki jo prodajam, me stane najmanj pol ure prigovarjanja, če jo hočem prodati. Poleg tega moram pa poslušati toliko takšnih izrazov, ki bi jih inteligen-ten človek nikdar ne uporabil.

Ali ne beremo pogosto v časopisu, da se je luksuzni davek povišal, da se je povišala carina, da je tuja valuta višja in podobno? Vse to lahko čitaš v vseh naših listih. To vsi vedo. Toda kljub temu hoče stranka svojo nejevoljo zvaliti na prodajalca, za katerega je današnji čas tudi težak.

Nšetotkrat slišim: saj to je stara zaloga! Vsak izobraženec lahko ve, da ne moreš prodajati stare zaloge po stari ceni, če je za novo blago cena za 30 do 40 odstotkov poskočila.

Vse to je tako jasno, toda nekaterim ljudem tako težko razumljiva. S. S.

Mleko po 6 din!

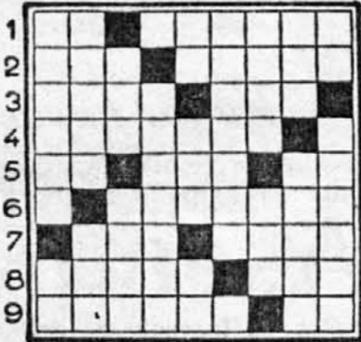
Zadnjič sem bral neko obvestilo znane gorenjske mlekarke zadruge, kjer javlja, da je zaradi podražitve sena, lanenih tropin, otrobov in pese prisiljena zvišati cene mleku, maslu in siru. Mleko se je podražilo za 50 par pri litru.

Recimo, da je tisto o porastu cen sena itd. res, in da je zvišanje cene drugega mi ne gre v glavo. Prej sem plačal v mlekarni za skodelico, ki drži četrt litra 1 din, zdaj moram pa plačati kar 1 din 50 par, torej plačujem mleko v mlekarni liter kar po 6 din. F. R.

UGANKE?

KRIZANKA

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Vodoravno: 1. del stroja, zbadljivka. 2. vihar, raskav. 3. škopnik, del obleke. 4. moder kralj. 5. staro babilonsko mesto, razcvetje, veznik. 6. stenska preproga. 7. se je na nenavaden način rešil žene, pridevnik ali veznik. 8. fajgelj (rastl.), ni star. 9. grški filozof pametnega življenja, kazalni zaimek ali kemični znak za prvino.

Navpično: 1. daje dragoceno krzno, veznik. 2. obrtnik, ni grd. 3. oblika glagola iti, puščava v Aziji. 4. člen zemlje. 5. igralna karta, keltsko božanstvo, osebni zaimek. 6. zdravilno zelišče. 7. kraj v kamniškem okraju, leniv. 8. prislov, ladjevod. 9. drog, italijanski klasicistični kipar.

IZPOLNJEVALKA

—anka, —blok, —lica, —nica, —iška, —lija, —ctos, —zbor, —lava, —pora, —okla, —lisa, —cena, —lesk, —gent.

Vsaki besedi dodaj črko, da dobiš nove besede. Vstavljene črke dajo mladega pesnika in njegovo prvo zbirko pesmi, ki je nedavno izšla.

STOPNICE

1. B a _ _ _ _ _
2. _ b a _ _ _ _
3. _ _ b a _ _ _
4. _ _ _ b a _ _
5. _ _ _ _ b a _
6. _ _ _ _ _ b a

1. ruski anarhist, 2. prepustitev v pomorskem zavar. pravu, 3. mesto na Primorskem, 4. žensko ime, 5. mladi junak iz župančičevih pesmi, 6. moško ime.

ZLOGOVNICA

Is zlogov: ar, be, ca, dal, de, go, i, li, na, na, navt, no, o, e, ar, par, rog, si, sle, mi, so, ši, tj, vi, vin sestavi deset besed naslednjega pomena: 1. goljuf, 2. glasbilo, 3. božja sodba, 4. angleški minister, 5. žuželkino gnezdo, 6. roka, 7. Albanec, 8. jarema, 9. afriški debeločotec, 10. prvina.

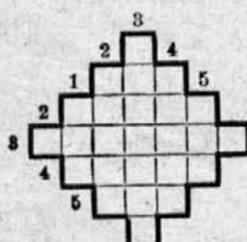
Prve in tretje črke, čitane od zgoraj navzdol, povedo dve moralni dobrini, ideala, po katerih mnogo držav zaman hrepeni.

ENACBA

$$(a-b) + (c-d) + (e-f) + (g-h) = x$$

- a = sestava
- b = stavek
- c = sulfat nekkih kovin
- d = del obraza
- e = športno zmagalno znamenje
- f = pismena obveza
- g = stih
- x = važna angleška trdnjava na vzhodu.

MAGIČEN LIK

1. tatarski poglavar
2. planina v Vardarski banovini
3. slovensko mesto
4. nabiranje vojakov
5. iglavec

Rešitve ugank iz prejšnje številke

KRIZANKA

Vodoravno, po vrsti: 1. ta, traba, 2. ar, Trier, 3. snop, cau, 4. Mikonos, K. 5. am, lep, na, 6. a, Pitaval, 7. div, geml, 8. Mirko, muc, 9. cucalo, ra.
 Navpično: Rudarski inženir.
 Enačba: potok, koren, pajok, kvak, šopek, pokopališče.
 Čaroben lik: 1. sta, 2. senik, 3. Ptaigar, 4. Niger, 5. Kar.
 Premikanja: Murko, Kozak, Jenko.
 Stopnice: poročilo, oporišče, sapornik, prepod, diaspora, prenapor.

ŽELEZNA REZERVA SREČE

Vsaka izmed nas je že doživela dober dan. Dan, ko je bilo njeno duševno razpoloženje v harmoniji z vremenom, s svetom in ljudmi, ki jo obdajajo. Takšen dan je lahkoten, veder, prijeten. Vse, kar se tisti dan zgodi, se zgodi prav in o pravem času. Če piha vetrič, smo prepričani, da piha samo zato, ker bi bilo sicer prevroče, če pa dežuje, nam pošumevanje dežnih kapelj, lovečih se ob listje dreves, tako dobro dé.

To so dnevi, ko odkrivamo lepoto. Celo človek, ki živi sicer skoraj samo zato, da je in spi, postane takšen dan suženj lepote. Bolj občutljivi ljudje, duševno bogatejši in bolj razgibani, pa pijejo vase lepoto narave in sveta in so vsaj tiste dni srečni. Srečni prav zato, ker samo dojemajo in nič ne razmišljajo.

Zal pridejo tudi slabi dnevi. To so dnevi, ko smo nemirni, pa bodisi, da prihaja ta nemir iz nas samih ali od zunaj učinkuje na nas. In če gre takšen dan še kaj po zlu, ležemo zvečer razdraženi in slabe volje in se zaman trudimo, da bi priklicali spalec, ki naj nas bi zazibal v novi, srečnejši dan.

Človek, ki pa hoče živeti umerjeno življenje, človek, ki naj prijeto učinkuje na svoje bližnje s svojo zrelo osebnostjo, mora znati premagati slabe dneve. To je toliko težje, ker se proti njim ne moremo odkrito boriti; saj pridejo zahrbtno kakor udarec od zgoraj. Teško je tudi zato, ker je takšen dan odvisen prav od našega razpoloženja, ker mi sami ustvarjamo dobre in slabe dneve. In boriti se odkrito proti samemu sebi, se pravi: ljubiti tudi najhujšo resnico. Priznati in iztrgati iz sebe vse

Človek, ki oslepi, se vse svoje življenje spominja prelepih dni, ko je še lahko gledal. In z duševnimi očmi vidi vse stvari v čudovitejših barvah kakor so v resnici. Če se spomni slnjega neba, je to nebo v njegovi domišljiji tako sinje, kakor samo tisto, ki ga gledamo na visokih gorah. In kadar sliši govoriti o snegu, si ga predstavlja samo tako belega, kakor je bil tisti dan, ko je zapadel.

Tudi mi bi morali tako ravnati z lepoto, ki jo spoznavamo, s srečo, ki jo doživljamo. Vtisniti si jo moramo v spomin, da nam bo blizu tedaj, ko bomo nesrečni. Spomin nanjo nam mora vrniti samozavest, veselje do življenja. Spomin na dober dan mora pregnati pričujočnost slabega dne.

Vsem ne bo enako dana zmožnost tega duševnega konzerviranja. Vendar je pa spet tako lepo urejeno, da tisti, ki v nesreči bolj trpe, lahko srečo intenzivneje doživljajo in si jo bodo laže priklicali v spomin. Tisti pa, ki so bolj izalajeni, tudi ne bodo nikoli čutili tolikšne razlike med mirom in nemirjem, med srečo in nesrečo. In že po naravi bodo laže preboleli slabi čas.

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Jedilnik za skromnejše razmere

Četrtek: Paradiznikova juha, zabelejni makaroni, solata. Zvečer: Češnjevi riž.

Petek: Krompirjeva juha, sirovi štruklji. Zvečer: fižol v solati s čebulo, kava.

Sobota: Goveja juha z vlivanci, kisla repa, krompirjev pire. Zvečer: Golaž, polenta.

Nedelja: Zelenjavna juha, svinjska pečenka, krompir v kosih, solata. Zvečer: Hrenovke, kava.

Ponedeljek: Ričet. Zvečer: Jota. Torek: Prežganka, vodeni cmocki, regrat v solati. Zvečer: Polpeti, krompirjeva solata.

Sreda: Goveja juha z rezanci, ocvrta teletina, solata. Zvečer: Govedina od kosila v solati, čaj, buhtovčki.

Jedilnik za premožnejše

Četrtek: Prežganka, špinacni srezki, motovilec v solati. Zvečer: Kislo zelje s kranjsko klobaso.

Petek: Pižolova juha, sirov zavitek, kompot. Zvečer: Češnjevi cmoki iz suhih sliv.

Sobota: Goveja juha z rižem in zeljem, z vite pljučne rezine, oprazen krompir, sadje. Zvečer: Zdrobov narastek z malinovim ocedkom.

Nedelja: Ragujeva juha, govedina v omaki, krompirjevi cmoki, mešana so-

Izredno praktičen športni ko-tum, ki je skoraj nepogrešljiv v garderobi vsakega mladega dekleta, ki ljubi šport in sprehode. Jopica je kratka in zapeta s štirimi gumbi. Izpopolnjena s toplo volneno ruto vam bo zadostovala celo v mrzlih dneh. Ker je krilo hlačno ukrojeno, lahko ko-tum uporabljate za izlete v gore, za kolesarjenje, za sprehode in podobno.

lata, snežne kepe. Zvečer: Dunajski srezki, solata, kompot.
 Ponedeljek: Golaževa juha s krompirjem, palačinke. Zvečer: Goveji jezik v omaki.
 Torek: Možganja juha, nadevano zelje, solata. Zvečer: Pljučka v omaki.
 Sreda: Goveja juha z ocvrtim grahom, pečena kokoš, mešana solata, orehove rezine, kompot. Zvečer: Telečja pečenka, dušen ohrovt.

Pojasnila:

Goveja juha z rižem in zeljem: Polovico zelne glave zrežemo na rezance in jo dušimo v presnem maslu ali pa na masti, da lepo zarumeni. Potem mu pridemo 15 dek riža, zalijemo z juho in kuhamo četrto ure.

Zvite pljučne rezine: Pljučno pečenko zrežemo na podogaste kose, jih potolčemo s kladivom. Povihu jih namazemo s sekanco od teteline, ki smo ji primešali 2 jajci, sesekljane petrišlja, soli, popra in za oreh presnega masla. Vsako rezino posebej zavijemo in jo zvežemo z nitjo. Kozo dobro namazemo z maslom, zložimo vanjo rezine in jih 5 minut pečemo. Potem jih zalijemo z juho in jih pustimo 20 minut dušiti. Na mizo jih lahko denemo po okusu z dušenim rižem ali oprazenim krompirjem.

Goveji jezik v omaki: V sveži vodi, ki ji dodamo običajnih korenin, lavorjev listič, limonove lupinice, popra in soli, skuhamo goveji jezik. Ko je jezik kuhan, mu snamemo kožo. Iz moke in masti naredimo rjavo prežganje in ga zalijemo z juho, v kateri se je kuhl jezik. Po okusu okisamo omako z limonovim sokom. Jezik zrežemo na rezine in jih oblijemo z omako.

Nadevano zelje: Zelne liste, kolikor jih potrebujemo, do polovice skuhamo in jih oplaknemo z mrzlo vodo. Nadev pripravimo takole: Napravimo mešanico iz dveh tretjin govejega in ene tretjine svinjskega mesa, na pol kile mesa namočimo žemljo, jo napol ožemo in jo sesekljamo skupaj z mesom. Osolimo in opopravimo, dodamo 2 stolčna stroka česna, 1 celo jajce, majhno, na drobno zrezano in rumeno prepraženo čebulo in ščepec sesekljane zelenega petrišlja. S tem nadevom napolnimo zelne liste, jih zvijemo in zložimo v kožo. Na vsakega denemo še tanko rezino slanine, ki jo pritrdimo z zobobcem.

Dušen ohrovt: Majhne, trde glave ohrovt skuhamo v slanem kropu. Potem glave zrežemo na štiri dele in pustimo, da se do dobra oteče. Na slanini in masti prepražimo malo na drobno zrezane čebule, v katero vrzemo ohrovt. Po okusu še opopravimo, osolimo in dodamo pečenkin sok. Če

so kosti preveliki, jih lahko zrežemo na več delov. Na koncu ohrovt zalijemo še z juho in pustimo, da vre. Ko juha vsa povre, je ohrovt gotov.

Plošče finih narezkov po želji v trgovini Janeš, Aleksandrova 12 — tel. 34-55.

Vrat izdaja vašo starost

Znaki starosti in utrujenosti se najprej pokažejo na polti vratu. Vratne mišice postanejo miahave, koža pa dobi izdajalske gube. Temu se pa ne smemo čuditi. Pomislite, da pri branju pisane in šivanju, ko imamo neprestano sklonjeno glavo, najbolj trpijo vratne mišice. Zato moramo te mišice vsak dan krepiti, da ostanejo močne in prožne.

Najboljše sredstvo za nego vratu so izmenični topli in mrzli obkladki. Kožni tkivo samo takrat lahko vskva hrano, če je prožno in sočno. Prožnost pa dosežemo z mrzlimi in toplimi obkladki, ki jih devljemo na kožo izmenoma po tri minute.

Drugo sredstvo za ohranitev mladostnega vratu je masaža. Ta pa mora biti previdna. Pred vsako masažo morate najprej očistiti polt vse nesnage in poskrbeti za hiter krvni obtok. Vrat masirate takole: masažo začnite pri ušesih, potem pa potegnite s prsti do tilnika; nato nadaljujte masažo od tilnika in po vratu navzdol do ramen. Tudi pri vratu naj velja: nikdar masaža navzdol! Ne masirajte vratu od brade navzdol, temveč od sredine spodnjega konca vratu proti bradi. Dobra masaža je tudi tale: s tisto stranjo prstov, kjer so nohti, potegnite od spodnjega dela vratu do brade in potem kožo hitro izpustite. Vse te vaje imajo samo namen sprostiti utrujene vratne mišice. Uspeh teh vaj ni odvisen od trajanja masaže, temveč od njene sistematične izvedbe.

Po vsaki masaži je dober mrzel obkladek. Zavedajte se, da branje sklonjeno glavo najbolj škoduje vašemu vratu, pa tudi dvojna brada so vam bo kaj hitro pokazala.

Spomladi bo treba obleči hčerko, ki hodi v šole. Prav gotovo ima že doma kakšno temno krilce; saj je v sluherni, tudi najskromnejši garderobi skoro neizogibno. Zraven ji boste kupili nekaj blaga za kockasto jopico.

ELITNA KONFEKCIJA
Masček
 MARIBOR
 PRINAŠA VEDNO NAJNOVEJŠE

Monogrami — entel — ažur
 gumbnice — gumbi — plise
 fino in hitro izvrši
Matek & Mikeš
 LJUBLJANA, Frančiškanska ulica
 nasproti Uniona
 Vezenje perila, predtisk ženskih
 ročnih del

Vrt — naš prijatelj

Mrzla zima je za nami. Nič več nas ne zebe in nič več se ne tiščimo zakurjenih peči. Toplo spomladansko sonce nas je zvalo na prosto. Po tratih so zacvetele prve spomladanske cvetlice, vse lepe in nežne.

In na našem vrtu? Tudi na našem vrtu bi lahko vzcveteli zvončki, trobentice, jetrniki in druge oznanjevalke pomladi. Z vsakega sprehoda v prosto naravo prinesimo domov po nekaj cvetk, ki bodo potem vsako leto cvetele. Tako bo vsaj v enem kotičku res lepo, medtem ko bo drug del vrta še ves zapuščen.

Vendar nas pa čaka na vrtu še veliko dela. Ze lansko jesen smo sklenili, da bomo na vrtu preuredili to in ono, da bomo letos sadili več zelenjave ko rož, da bomo poskusili novo vrsto fižola in še takšne in podobne reči. Zato se ne smemo prav nič več obotavljati in moramo prav kmalu pričeti delati.

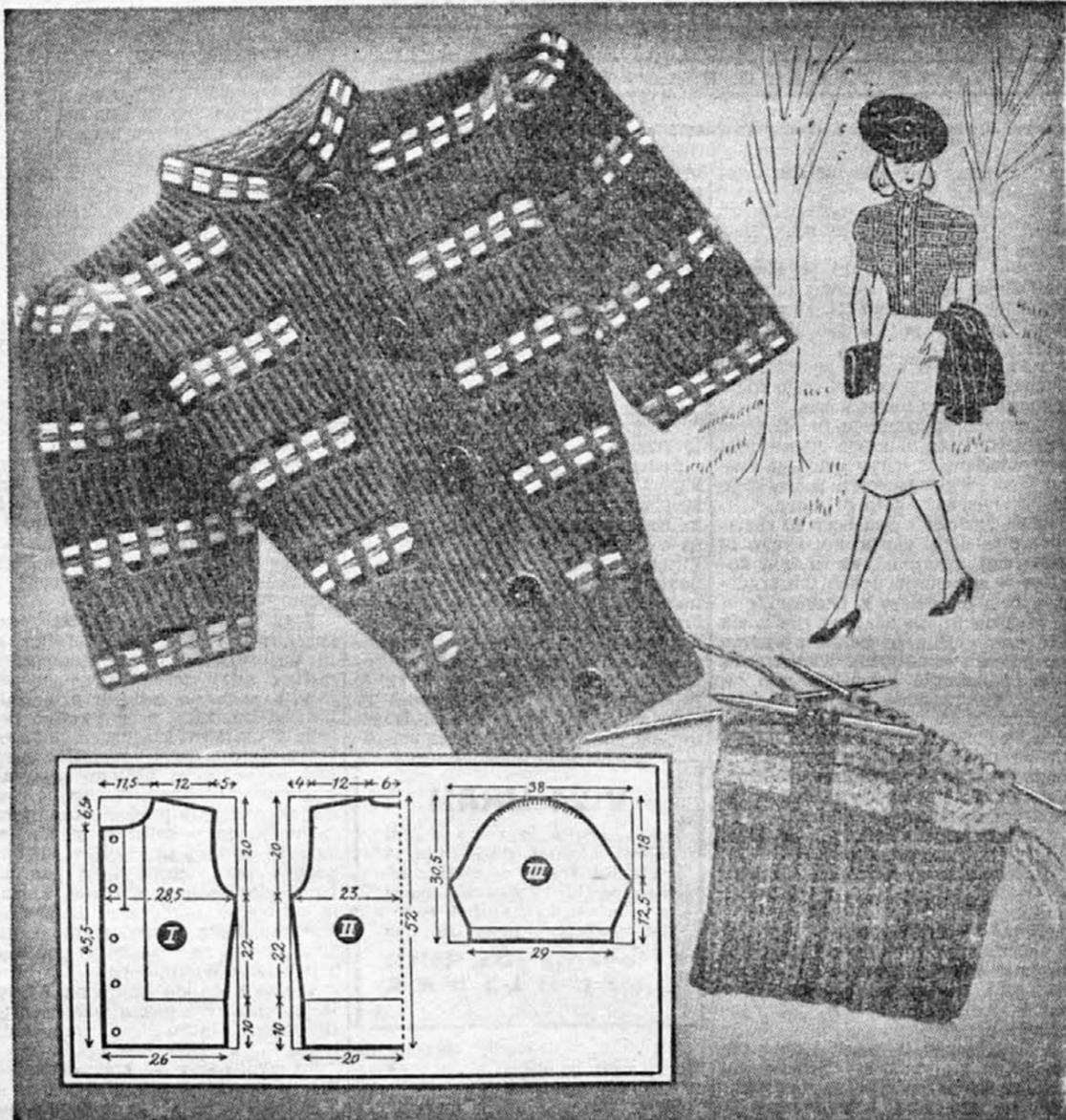
Najprej ves vrt pognojimo, naredimo gredice in določimo, kaj bomo najprej posejali in posadili. Paziti moramo, da ne bomo na iste gredice sejali in sadili istih stvari kakor lani.

V toplo gredico vsejmo najprej vse vrste zelja, ohrovt, zeleno, paradiznike, por, cvetačo, solato, redkvice. Če pa na vrtu nimamo tople grede, si naredimo mrzlo gredo. Na pri-sojni strani ogradimo kos dobro pognojene prsti z deskami in jih pokrijemo s starimi okni. V takšno gredico lahko posejemo prav vse, kar po-

SALON STEZNIKOV
Petrač Ada
Tavčarjeva 4/1
Izdeluje steznike po meri iz najboljšega materiala po naj-novejših krojih. Cene solidne.

PLETENA SPOMLADANSKA BLUZA

Topla, cvetoča pomlad je spet tu. Z njo so neločljivo zvezani vsakodnevni prijetni sprehodi v naravo, kjer zadihamo in zaživimo po dolgi mrzli zimi. V naravi in pri ljudeh opažamo veliko spremembo: vse kipi. Hoče zaživeti, se preroditi, a ne samo na znotraj, temveč tudi na zunaj. Če smo sicer še tako skromne in z maelm zadovoljne — pomlad je tisti letni čas, ko se zbudijo v nas potreba, da se tudi na zunanji polepšamo. se prenovimo, prav kakor narava.

In prav zato drage bralke, vam pri- našamo kroj in navodila za ljubko pleteno spomladansko bluzo s kratkimi rokavci. Podala se bo posebno k vašemu spomladanskemu kostumu. V njej boste pisani kakor metuljček, kajti pletena je iz treh živih spomladanskih barv: rjave podlage z rdečimi in rumenimi kockami.

Vzorec ni zamuden, zato se kar hitro lotite dela, da se boste še pred veliko nočjo postavili s to lepo pisano bluzo. Stavili bi, da boste z njo nad vse zadovoljni.

Zanjo potrebujete 350 gramov temno-rjave volne, 50 gramov rumene in 20 gr. ov rdeče, razen tega pletilski štev. 2 in pol.

Temeljni vzorec jopice so ozke proge, prekinjene z rdečimi in rume-

niimi kockam desnih in levih petelj. Posamezne dele pletemo po diagramu. Za hrbet nasnujete z rjavo volno primerno število petelj (na naši sliki 134) in pletite v ozkih progah: 2 petlji levo, 1 desno. Narobe naleti leva petlja na levo, desna na desno. Ko ste tako 10 cm napletli, vpletite pisano progo. In sicer takole:

1. vrsta (na lice): z rjavo volno vse-skozi levo.
2. do 6. vrste: z rjavo volno na lice desno, narobe levo.
7. vrsta: rumeno, 5 petelj desno in 3 petlje nepodpletene dvignite (pri tem leži nit za pletenjem!), menjaje.
8. vrsta: rumeno, 3 rjave petlje dvigniti tako, da nit leži spredaj, 5 petelj desno, menjaje.
9. vrsta: rumeno, 5 petelj levo in 3 rjave petlje dvignite, menjaje. Pri dviganju nit stalno leži na nasprotni strani, kjer pletete. Pri pletenju glejte tudi poskusni vzorec na sliki, kjer so 3 petlje, ki jih vi dvigate, naznačene na pomožni pletili zaradi jasnosti.
10. vrsta: kakor 8. vrsta.
11. in 12. vrsta: rjavo, pletite jo desno, pri čemer podpletite tudi rjave dvignjene petlje.
13. in 14. vrsta: rdeče, kakor 7. in 8. vrsta, pri čemer spet dvignite petlje.
15. in 16. vrsta: kakor 11. in 12.
17. do 20. vrsta: rumeno, kakor 7. do 10.
21. do 25. vrsta: rjavo, desno.
26. vrsta: rjavo, na lice levo, narobe desno (zgoraj levo).

Zdaj pletite spet na 4 cm razdalje menjaje oba vzorca.

Za prednja dela nasnujete kakšnih 96 petelj (po našem modelu) in pletite v progastem vzorčku. V desni prednji del ne pozabite narediti pet-gumbic s snemanjem in novim nasnutjem potrebnih petelj. Po višini 10 cm pletite spet gladke in pisane proge kakor na hrbtu, a šele kakšnih 9 in pol cm od roba. Pri vstavljanju barvastih kvadratkov pazite, da ne bodo nastale kakšne odprtine.

Rokava začnite pletiti ob spodnjem robu rjavo in nasnujete kakšnih 105 petelj (po modelu). Najprej pletite eno vrsto levih, 2 vrsti desni, po-tlej pa napletite pisano progo kakor pri prednjih delih in hrbtu. Dodajte kakor vidite na diagramu.

Potlej vse dele sešijte. Okrog vratu nasnujete 131 petelj in pletite od 4. vrste pisane proge do 22. vrste in končajte. Pazite le nato, da bosta konca-ovratnika pletena rjavo. Naposled prišijte na levo polovico prednjega dela lahke rjave gumbe.

Za prednja dela nasnujete kakšnih 96 petelj (po našem modelu) in pletite v progastem vzorčku. V desni prednji del ne pozabite narediti pet-gumbic s snemanjem in novim nasnutjem potrebnih petelj. Po višini 10 cm pletite spet gladke in pisane proge kakor na hrbtu, a šele kakšnih 9 in pol cm od roba. Pri vstavljanju barvastih kvadratkov pazite, da ne bodo nastale kakšne odprtine.

Rokava začnite pletiti ob spodnjem robu rjavo in nasnujete kakšnih 105 petelj (po modelu). Najprej pletite eno vrsto levih, 2 vrsti desni, po-tlej pa napletite pisano progo kakor pri prednjih delih in hrbtu. Dodajte kakor vidite na diagramu.

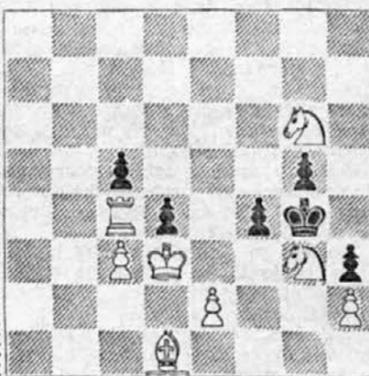
Potlej vse dele sešijte. Okrog vratu nasnujete 131 petelj in pletite od 4. vrste pisane proge do 22. vrste in končajte. Pazite le nato, da bosta konca-ovratnika pletena rjavo. Naposled prišijte na levo polovico prednjega dela lahke rjave gumbe.

ŠAH

Urejuje A. Preinfalk

Problem št. 109.

Sestavil A. Zickermann (Neue Zürcher Ztg 1940.)

Mat v dveh potezah

Redek problem, ko isti kmet na štiri načine matira.

Rešitev problema št. 107

1. Th7 (grozi 2. Lg7+ in 3. Th4)
1. ... D×h7 2. Tg7!
1. ... Dd5 2. Lg7+

Francoska igra

Curich, 1941.

H. Grob—H. Johner

1. e4, e6 2. e4 (redko igrana poteza ki belemu ne koristi posebno) d5 3. ed, ed 4. cd, Sf6 (to je boljše kot D×d5) 5. Lb5+ (ali 5. Lc4, S×d5 6. Db3, De7+ 7. Se2, Sb6 z boljšo igro za črnega) Sbd7 (na Ld7 odgovori beli s 6. Lc4) 6. Se3, Le7 (kmet ne bo utekel) 7. Sge2, o—o 8. o—o, a6! 9. L×d7 (Beli noče izgubiti dveh tempov La4, Sb6 Lb3 in raje menja. To dokazuje, da bi mu moral beli z 8. d4 omogočiti umik na d3) D×d7 10. Sf4, b5 11. Df3, Lb7 12. a3, a5 13. d4, Tf8! (b4 bi bilo prezgodaj); 14. Se4, S×d5 15. Se5!, do čim bi zdaj pisalo na Se4, S×e4—D×e4, ba—ba, L×a3) 14. Sd3 (beli je uvidel, da je točka d5 padla, pa zavzame močno oporišče e5) b4 15. Se5, Dd8 16. ab4, ab 4 17. T×a8, L×a8 18: Se4, L×d5 (Po vestnih pripravah se črni zdaj veseli lepe pozicije) 19. S×f6+, L×f6 20. De3, e5! (to ustvari črnemu valno premčico na damskem krilu) 21. f4, e2 22. Ld2, Dd6 23. Ta1, h6 24. Ta5 (prej ni še slo 24. S×c4, T×e3 25. S×d6, Te2 dobi) Tb8 25. De1, Le6 26. Le3, e3! 27. De1! (v težkem položaju edino; 27. bc3, b3 28. Db1, b2 29. Sd3, Le4 ali še prej Db6 in b, kmet odloči) Te8 28. he3! (pospeši konec, ko bi se z 28. Te5, Ta8 krepkeje, čeprav najbrže tudi zaman upiraj) T×e3 29. Ta8+, Kh7 30. Db1+, g6 31. Ta7, Lg7 (belemu je dišalo 32. D×g6+) 32. Kf2, b3 33. Tb7, Dd5 34. T×f7 (zadnji poskus v obupu in časovni stiski) L×f7 35. f5, Te2+ 36. Ka1, D×g2 37. fg6+, L×g6 (beli je zdaj v čisto izgubljenem položaju še prekoraj čas razmišljanja).

Vesti

Kot je znano, zadnji ruski šampionat ni prinesel odločitve o novem prvaku. Lilienthal in Bondarevski sta bila skupna zmagovalca. Botvinnik in Keres sta izostala.

Zdaj so odločili, da ne bosta od- igrala med seboj dvoboja, temveč bodo priredili turnir šestorice najboljših, ki se bodo štirikrat vsak z vsakim spoprijeli. Tako se bo res pokazalo, kdo je vsaj trenutno najboljši. Obenem bo to najzanimivejši, če ne že najmočnejši večvrožni turnir. — Udeležili se ga bodo sami mladi igralci od 18 do 29 let, nadvse borbeni, nade sovjetskega in svetovnega šaha. Poleg obeh zmagovalcev se bosta pridružila še naslednja nagradnika Smislov in Boleslavski in oba najverjetnejša bodo-ča kandidata za svetovno prvenstvo Keres in Botvinnik.

Prvak Subotice je letos precej go-tovo postal švicar.

O prvenstvu Sarajevo še ni odloče-no, ker bosta špicar in Ungar odigra-la dvoboj.

Zmagovalec v Mostarju je prof. Mažuran, bivši prvak Grafičarjev v Zagrebu.

Listnica uedništva

G. Hajtnik, Slovenj Gradec: Vaš dopis in zanimivi predlogi so nas razveselili. Prilike bodo časoma gotovo vse bolj omogočale, da se bo naša rubrika razrašala in bral-cem vsestransko ustrezala. Trenutno obstoje tehnčne težave. Nekatere čisto šahovske za-mislil ima v načrtu tudi Slov. šah. zveza. Priložna partija je prenelo živahna, dasi se napake počne (7. Tc1, 8. a3, 14. b5, 14).

Zato izkoristimo vsako ped zemlje; saj nam lahko daje mnogo, če znamo z njo prav ravnati. Z vrtom imamo veliko dela, pa tudi dosti veselja, saj nam je prav v vseh letnih časih najboljši prijatelj. Z. F.

Ženski časopisi na Bolgarskem

Bolgarka se živo zanima za gospo-dinjstvo, za modo, kulturo in kozme-tiko. Dokaz za to so mesečni ženski časopisi, ki jih v Bolgariji kar mrgoli. Stalni ženski časopisi, ki izhajajo že deset let, so štirje; drugi pa izhajajo neredno, se pojavijo in spet izginejo. Ti štirje časopisi pridejo prav v vsako hišo, na deželo in v mesto. Vsaka go-spodinja jih rada bere.

V vsaki številki teh ženskih časopi-sov najde gospodinja vse potrebno za kuho, šivanje, za zdravje, za modo in vzgojo. Dosti je kmetijskih družin, ki nimajo nobenega kulturnega stika s svetom. Edino razvedrilo in duševna zabava so jim ženski časopisi, ki jih vse vprek prebirajo.

Zanimivo je, da vse te časopise ure-jujejo ženske same. Prav zato dobro vedo, kaj potrebuje Bolgarka in ji v vsem lahko ustrezajo. S tem ženskimi časopisom se Bolgarke na deželi prav za prav izobražujejo. Seznanjajo se s socialnimi vprašanji, spoznavajo svoje tovarišice, borilke za ženske pravice, izvedo za vsa važna politična vpraša-nja, poleg tega se pa iz njih uče vseh mogočih gospodinskih poslov.

Za kuhanje domačega mila je veliko različnih receptov. Upamo pa, da vam prinašamo enega najboljših. Mast, ki vam ostane pri raznih jedeh, hranite v posodi, in ko jo imate kakšne pol kile, jo stopite in precedite. Potlej jo s 100 grami natrijevega hidroksida in pol litra vode kuhajte kakšnih 15 mi-nut v železnem loncu. Maso pustite stati do naslednjega dne. Drugi dan dodajte še tri litre vode in med neprestanim mešanjem kuhajte celo uro. Iz tega dobite kakšne 2 in pol kile mila za domačo uporabo. Dela se pa previdno lotite, ker je natrijev hidroksid zelo jedka snov. V koncentrirani obliki, kakršno uporabljate pri kuhanju mila, razjeda kožo in blago. Zato ga iz papirnate vrečke, v kateri ste ga kupili, čimprej pretresite v kakšno pločevinasto škatlico.

MATERINA SLIKA

* IZ FRANCOŠČINE PREVEDLA K. N. *

8. nadaljevanje

Mladi lord je zelo pogrešil Viviano; dolgočasje je v njegovem do-
tlej nič hudega ne slutete srce
vrglo prve sence ljubosumja.

Viviana je pri telefonu prav do-
bro slišala, kako nezadovoljno je
zvenel možev glas. Namuznila se
je in razhuditelj hkrati:

»Harry meri z dvojno mero. Če
gre zame, sodi drugače, kakor če
gre zanj. To bo najbrže slovita
moška logika!«

Potem je zmagala v njej ljube-
zen, ki jo je še podkrepila dobra
volja ob spoznanju, da se je bila
njena namera posrečila:

»Zadela sem ga, moj načrt je
uspel! Če se Harry hudoje, ker ni-
sem pri njem, je to dokaz, da mu
je vendar nekaj do moje družbe...
Zakaj neki bi se torej po nepo-
trebnem žalostila?!«

Tako je sanjarila, sedeč sama za
okroglo mizo enega najelegantnej-
ših hotelov, kjer je za Harry go-
tovo ne bi iskal. In sama ni vedela,
kaj ji je bolj prevzelo srce: zado-
ščenje, ki ga je čutila ob tem ne-
dolžnem maščevanju, ki se ji je
posrečilo, ali dolgočasje tega sa-
motnega kosila, ki ji ni prav nič
teknilo...

XI

Beaulieu... sonce... zeleni palmovi
drevoredi... opojni vonj cvetlic.

»Po španski meji Riviera...
Lady in lord Blackenfield sta se
vpisala v knjigo enega tistih ho-
telov, ki stoje tik ob zalivu, s tera-
sami na morje in s pogledom na
razkošne, po vrtovih skrite vile
bogatašev.

V tem sončnem sredozemskem
kotičku Harry ni imel toliko znan-
cev, zato tudi ni več tako skrbno
varoval Viviane pred njimi.

Bila sta v Beaulieuju komaj ne-
kaj dni, pa sta se že nekajkrat od-
peljala v Monte Carlo, Cannes in
Menton, v hribe, na pobočja sliko-
vitih Volčjih žrel in na čudovite
vrhove Peira-Cave.

Neko popoldne sta se odpeljala
na italijansko mejo; tam, ob vr-
nitvi iz vasice Sospela, je Viviana
spet odkrila nekaj nenavadnega v
ravnanju svojega moža... nekaj,
kar je bilo zanj sicer manj žaljivo
kakor dogodek v Biarritzu, vendar
pa prav tako grenko.

Ko sta prispela domov, je Vi-
viana odšla v svojo sobo, da bi se
preoblekla. Zamenjala je športni
kostim z lahko in zelo elegantno
obleko golobesive barve, z eno ti-
stih razkošnih in svojih oblek,
ki jih ji je bil Harry kupil za bi-
vanje na Sinji obali.

Mladi Anglež je postal čez noč
izredno izbirčen glede oblek in
nege svoje mlade žene. Jel ji je
kupovati dragocene in svojeke dra-
gule in prekrasna krzna ter jo
obsul s čudovitimi oblekami, ki naj
bi še podčrtale njeno nežno lepoto.

Izkazalo se je, da ima mladi An-
glež prefinjen okus in da dobro
ve, kaj se njegovi ženi najbolj
poda. Vendar Viviana ni vselej po-
pustila njegovim muham. Ni dolgo
tega, kar ji je predlagal, naj si
da obeliliti lase, da bodo platinasti
plavi, in naj namesto nagajivih
kodroev izbere kakšno resnejšo pri-
česko. Viviana ga je glede pričeske
ubogala in si dala lase počesati
strogo po angleško, vendar se ni
mogla odločiti, da bi svoje kosta-
njeve kodre dala prebarvati s plavo
barvo.

Vendar je skušala možu ustredi
drugače. Vedoč, da ljubi negovane
ženske, se je pričela skrbno nego-
vati; njena čista polt je zahtevala
sicer samo nežni nadih pudra, to-
da kar je Harry tako želel, si je
pričela lahno rdečiti lica in ust-
nice.

Zdaj je stopala po stopnicah v
hotelsko vežo. Bila je ena tistih
lepih vež, kjer se gostje tako dobro
počutijo v udobnih klubnjakih med
zelenim južnim rastlinjem, z raz-
gledom na morje. Viviana je prav-
kar stopala za palmami, stoječimi
na nekoliko vzvišenem prostoru in
tvorečimi slikovito ozadje, ko je
zaslišala glas svojega moža. Skozl
veje palm ga je zagledala, kako
stoji v družbi dveh gospodov in se
živahno razgovarja. Nehote se je
ustavila in prisluhnila.

»Da, ljubi moj,« je tedaj dejal
eden izmed obeh neznancev, po te-
koči govoril sodeč Francoz, »videli
smo te v čudovitem avtomobilu s
presenetljivo lepo žensko...«

»Yes, lady Blackenfieldova,« je
mirno odgovoril Harry.

»Kako?« je vzkliknil drugi, po
videzu sodeč Harryjev rojak in zna-
nec. »Ali sem te prav razumel?«

»Seveda,« je odgovoril Harry.

»Rekel sem: lady Blackenfieldovo,
mojo ženo.«

Viviano srce je poskočilo od
veselja. Vsaj to pot je njen mož
nima namena zatajiti.

Tedaj se je tisti, ki je govoril
poslednji, Anglež, vnovič začudil:
»Kako je to mogoče? Ti, Harry, pa
poročen? To je pa presenetljiva
novica.«

»Od kdaj? S kom?« je vzkliknil
drugi, čigar radovednost se je zdela
Viviani že kar nespodobna.

Lord Blackenfield se je očarljivo
nasmehnil; ta nasmeh je na nje-
gov mladeniški obraz pričaral vse-
lej tisti šegavo nagajivi izraz, ki je
bil Viviani tako zelo pri srcu.

»Oh, razložil vama bom to skriv-
nost,« je dejal razigrano. »kako bi
se izrazil pravilno... to ni bila že-
nitev v znamenju družinske tradi-
cije, bila je ženitev iz ljubezni!«

Viviana je vsa očarana poslušala
te besede. Bile so celilo njenemu
ranjenemu samoljubju. Tisti trenu-
tek je Harryju odpustila vse žal-
litve. Te njegove besede so bile
tako tople in tako polne ljubezni...

»... da, ženitev iz ljubezni... Ože-
nil se... s filmsko zvezdnico... z
bodočo umetnico francoskega filma.
Pravim ti, čudovita ženska je, in
tako dobra!«

Viviani je bilo kakor da bi jo bil
kdo polil s mrzlo prho.

Z zvečer je bil dejal. Ali je ni
to pot še stokrat bolj zatajil kakor
ondan?

Tedaj je pa že spet povzel:
»Kajpak je zdaj konec filmanja
za lady Blackenfieldovo... Sicer je
bil... pa komaj pričela... tako mlada
je! Skoraj otrok še! In tako lo-
vely... oh, yes!«

Obnil se je k enemu izmed po-
slušalcev, po vsem videzu svojemu
rojaku, in se jel z njim razgovar-
jati po angleško. Mlada žena je
stala za velikimi, zelenimi palmo-
vimi pahljačami še zmerom kakor
vkopana.

Z zvezdnico, je bil dejal, kakšen
domislek! Zakaj le se je njen mož
rajši zatekel k laži, kakor da bi
priznal resnico, ki je vendar toliko
lepša; ženitev z dobro vzgojeno de-
klico, resno in srčno dobro... skrito
pri svojem očetu sredi razsežnih,
skrivnostnih solognskih gozdov...

Ali ni bila njuna idila vse bolj
poetična v svoji čudoviti, ganljivi
preprostosti?

Zdaj Viviani ni bilo več do tega,
da bi bila kar najhitreje ob Har-
ryjevi strani. Po prstih je odhitela
po stopnicah v svojo sobo.

Bilo ji je, kakor da bi bila prav-
kar dobila zaušnico, ki ji je otopila
vse čute. Začutila je silno potrebo
po samotji, kjer bi lahko še enkrat
pretehtala moževe besede in uga-
nila njih pravi namen.

Zvezdnica! Na Angleškem je to-
rej v modi ženitev s tako žensko?

Lord Blackenfield, čigar ime je
zapisano v zlati knjigi angleškega
plemstva, bi se torej lahko poročil
z umetnico s platna... to ženitev

* Ljubka.

bi mu marsikdo njegovih krogov
odpustil, bila bi celo zanimiva, ker
so te ženske zdaj v modi!

Lahko priznaš pred družbo film-
sko igralko, četudi se je povzpela
do slave iz vratarjeve izbe. Rajši
pa zamolčiš hčer upravitelja lo-
višč... čeprav je poštena, dobro
vzgojena in izobražena! In celo
tedaj, če je moral njen oče postati
lovski čuvaj zaradi izgube pre-
moženja.

To je poniževalno!
Zdaj ji je bilo jasno, zakaj jo
je Harry na lepem tako obsipaval
z nekoliko tveganimi oblikami, za-
kaj ji je proti njenemu okusu na-
svetoval, naj si da pobarvati lase
in naj poskusi z rdečilom za lica
in loščem za nohte in trepalnice.

Filmske zvezdnice so lepe in nego-
vane, predvsem pa ne preproste in
naravne. Ona je bila pa kljub iz-
branim oblekam, kljub razkošnim
draguljem še zmerom tako prepro-
sta in skoraj bi rekli nedolžno de-
kliška, kakor je bila tedaj, ko jo
je bil njen mož prvič ugledal...

In zdaj naj bi se po možnosti
nalezla še svetovnjaških in prena-

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti
obleke, klobuke itd. Škrobi in
svetlobila srajce, ovratnike, za-
pestnice itd. Pere, suši, munga
in lika domače perilo. Parno
čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

petih navad takšnih slavni in
oboževanih lepotic...

»Oh, presmešno!«
Sama pri sebi se je nasmejala,
toda njen smeh je bil zgolj spro-
stitev živčne napetosti.

»Oh, poročil se je torej z zvezd-
nico! Glej ga no! Naj bo: če mu
je to ljubše, mu bom zaigrala
kino... Kaj če bi mu tudi jaz za-
godila kaj takšnega, da bi časopis
dvignili nekoliko prahu?« Kaj ne-
ki bi Harry dejal na to?«

Vendar v njeni nedolžni in plahl
duši ni bilo prav nobene želje, da
bi zaslovela. Zdelo se ji je celo,
da bi ji bilo zelo nerodno, če bi
vedela, da so vse oči uprte vanjo,
čeprav bi bila samo na filmskem
platnu...

Ne, saj ni podcenjevala nobenega
poklica! Celó sama je občudovala
slavne filmske umetnice, ki sta
njih dovršena igra in čudovita le-
pota vse iznova ganili in opajali
srca množic. Vendar bi se po svo-
ji okusu in po svoji naravi dosti
rajši odločila za skromno, a pri-
jetno in mirno življenje ljubeče
žene in dobre matere kakor pa za
razgibano umetniško pot filmske
zvezdnice...

Bila je kakor ustvarjena za pre-
prosto in skromno življenje, dovolj
lepa, plemenita in bistra, da bi
postala spoštovana in čaščena lady,

vendar premalo živahna in časti-
hlepná, da bi kot filmska ali gle-
dališka kraljica opajala moška
srca.

Vsak po svoje! Viviana je zme-
rom sanjarila o dolgih, prijetnih
izprehodih po gozdovih ali po re-
čnih bregovih, o mirnem, veselem
delu sredi družine in o tihih ve-
čerih v družbi ljubljenega moža ob
plapolajočem ognju kamina. In ka-
dar je premišljala o bodočnosti, ji
je domišljija vselej pričarala pred
oči sliko o živahni, dobri materi
s kopico otrok in še pozneje sliko
o starki s sivimi lasmi in nešte-
timi vnučki in vnukinjami...

Zdaj se ji je pa na lepem posvi-
talo, da lord Blackenfield nima
takšnih idealov...

Vsekako se mu hoče, da bi v
družbi njegovo ženo občudovali in
oboževali. Želi si torej razkošnih,
dragih oblek, nenavadnih pričes-
in velikih draguljev...

Ob tej misli se je Viviani izvil
iz prsi grenak vzdih. Nikoli ni pri-
jetno, če spoznaš, da nisi ljublje-
nemu bitju všeč takšen, kakor si.
In še manj prijetno je, če se mo-
raš prikrojiti tako, kakor se ne bi
bil sicer nikoli, če bi ostal sam.

Tisti trenutek se je Viviana do-
mislila, kaj je pripovedoval v Biar-
ritzu neki Harryjev prijatelj o
lordu Witthonu...

Lord Witthon se je bil pred
kratkim oženil s neko igralko, ki
je zaslovela na dokaj nenavaden
način... smrt nekega njenega pri-
jatelja jo je po ovinkih pripeljala
na zatožno klop pred pariško po-
roto. Zaradi pomanjkanja dokazov
jo je sicer sodišče oprostilo. Časo-
pisi so se tedaj obširno razpisali
o njenem zasebnem življenju; raz-
gajali so njeno preteklost in njeno
razmerje do pokojnega in do ne-
katerih drugih prijateljev... Njena
zadeva je dvignila dosti prahu...

In vendar se lord Witthon, človek
iz najboljših londonskih družbe in
član angleške zbornice, ni pomi-
šljaj, oženiti se z njo in jo povzdigi-
niti v lady Witthonovo!

Vse to kaže, da imajo na Angle-
škem lepoticke z gledaliških desk in
filmskega platna dosti veljave in
sreče.

Ta ugotovitve — kot povprečna
Francozinja jo je pa Viviana le
težko razumela — jo je potolažila.
In tako je skušala na podlagi nje
opravičiti pravkaršnje Harryjevo
ravnanje.

Po prvem uporu se je njeno lju-
beče srce že odprlo odpuščanju in
spravljivosti.

Če si Harry želi, da bi jo ljudje
občudovali kot nekdanjo filmsko
zvezdnico, pa naj bo! Prilagodila
se bo njegovim muham in se ne
bo vznemirjala zaradi takšnih ma-
lenkosti.

Da bi mu ugajala, se bo skušala
vesti, kakor se vedo nekoliko pre-
napeta samostojna dekleta. Sem in
tja si bo še sama izbrala kakšno
izredno obleko. In na koncu kon-
cev, saj ni tako neprijetno igrati
razvajeno in muhasta lepoticke, ki
jo vsi obožujejo...

»Glavno je, da bo moj mož za-
dovoljen z menoj,« je Viviana
sklenila svoje premišljevanje. Bila
je prenedolžna in preveč neizku-
šena, da bi videla dalje... bila je
hvaležna Harryju, da jo je vzel za
ženo, in predvsem — bila je še
zmerom do ušes zaljubljena vanj.

Ostala je v svoji sobi in se na-
menila, da bo odšla v jedilnico
še k večerji. S pretirano natanč-
nostjo zaljubljene in — vsaj na

Prav zato

Vratar v gledališču: »Ali že odha-
jate? Saj imamo še tri dejanja!«
Gledalec: »Saj prav zato!«

Pasje življenje

»Vaš mož se pritožuje, da živi pri
vas pasje življenje...«
»To mu pa lahko verjamete! Domov
prihaja umazan do kolien, sede k peči
in čaka, da mu prinesem kosilo ali
večerjo.«

Dobro si je zapomnil

»Očka, ali se še spominjaš, kdaj si
prvič srečal mamo?«
»Da, sinko, prav dobro se še spomi-
njam. Srečala sva se pri večerji pri
neki družini; bil je petek in trinaj-
stega v mesecu...«

In kaj sicer?

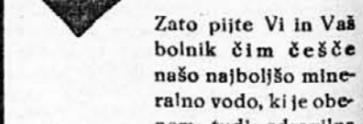
Oboževalec: »Če me boš odklonila,
ne bom nikoli več ljubil nobene druge
ženske!«
Oboževana: »Lepo! Ali boš pa to
storil tudi, če te uslišim?«

Zvestoba

»Kaj pa delate, gospa?« vpraša gro-
bar mlado, lepo ženo v črnini, ki ne-
kaj šari po svežem grobu.
»Travo sejem,« odgovori mlada dama.
»Čigav grob je pa to?«
»Mojega pokojnega moža.«
»Zakaj pa sejete travo? Bo že sama
pognala!«
»Vem, toda možu sem obljubila, da
se toliko časa ne bom poročila, dokler
ne bo njegovega groba prerasa trava...«

Posebno pazite kaj bolnik pije!

Pitje ni le za zdra-
vega človeka zelo
važno, temveč tudi
za bolnika mnogo-
krat važnejše od hrane!

Zato pijte Vi in Vaš
bolnik čim češče
našo najboljšo mine-
ralno vodo, ki je obe-
nem tudi zdravilna

ono z rdečimi srci

Prospekte in vsa potrebna navodila pošljite
gratis in v veseljem

Uprava zdravilnega kopališča SLATINA RADENCI

videz — ničemrne ženske se je
preoblekla v črno večerno obleko,
si prečesala lase navzgor, da je
prisel njen lepi in nežni tilnik do
vse veljave. Nato je vzel iz umet-
no izrezljane skrinjice ovratnico iz
medlih biserov, prav takšno zapon-
ko, uhane in prstan. Naposled je
stopila pred zrcalo in si naličila
obraz. Čeprav je sovražila pobar-
vane trepalnice, jih je to pot ven-
dar položila; ustnice, ki so bile
že same po sebi rdeče in vabljlive,
je pa pobarvala s karminastim
rdečilom. Zdaj ni bila več nedolžno
dekletce iz gozdov, pastirica v kra-
jevski obleki, ampak svetovnjaška
dama, dražljiva in zelo, zelo lepa.

Ko je stopila v jedilnico, so bile
skoraj že vse mize zasedene. V
kodu dvorane jo je ob eni izmed
njih pričakoval Harry v smokingu.
Bil je sam, znamenje, da njegova
prijateljica nista stanovala v tem
hotelu.

Viviana je morala skoz vso ve-
liko dvorano, če je hotela priti do
svojega moža. Zavedajoč se svoje
lepote, je pozabila na svojo pri-
rojeno plahost in korakala mimo
miz z dvignjeno glavo, vzravnaná,
nedostopna.

Bila je tako nedvomno lepa, da
so se oči vse upirale vanjo. Boli
slutila kakor slišala je šepet ob-
čudovanja, ki je završal med gosti
in jo spremljal, dokler ni sedla.

Harry je takoj opazil, kakšno
občudovanje je zbudila njegova
mlada ženica. In ta uspeh ga je
spravil v nenavadno dobro voljo,
tako da je bil do Viviane nežnejši,
kakor po navadi. Pozoren, ves iz-
premenjen in ljubezniv je Viviano
spet očaral, kakor jo je bil prvič,
ko ga je videla. Zdelo se je, da je
postal spet nežni in strastni za-
ljubljenec prvih tednov.

Ta uspeh je Viviano še posebno
podžgal. In v tem nedolžnem ve-
selju si je domišljala, da je zdaj
uganila, kaj zahteva od nje njen
mož. In obljubila si je, da bo stori-
la vse, samo da bi bila zmerom
najlepša, najbolj občudovana med
vseimi ženskami in najbližja nje-
govemu srcu.

XII

Viviana in Harry sta sedela na
terasi ob morju in pila čaj. Pod
njima je ležalo slikovito pristaniš-
šče Villefranche, potopljeno v
ognjeno luč zahajajočega sonca.

Na nebu so se podili kopasti
oblaki, spajajoč se v gigantiske
slike, ozarjene ob robovih z zlato
in rdečo barvo.

Viviana in Harry sta molče in
tesno drug ob drugem opazovala
to veličastno igro, ki se je vsak
trenutek menjala...

»Ze nekaj dni sem je bil Harry
spet do ušes zaljubljen v svojo
mlado ženo. Zdelo se mu je še
mного lepša kakor prve dni nju-
nega zakona. Njegova ljubezen je
bila pač prešibka, da bi se zado-
voljevala sama s seboj; zdaj pa,
ko sta se ji pridružila še ljubo-
sumje in ponos, je zagorela s pra-
vim ognjem.

Viviana se je res čez noč spre-
menila. Postala je živahna, skriv-
nostno izpremenljiva, nič več ne
dolgočasna in kar vznemirljivo
lepa.

Kar ga je posebno mikalo na
njej, je bila njena prostodušnost,
ki ga je sicer včasih razburjala,
zdaj pa spravljala v dobro voljo.
Njena čustva so bila še polna
pristna in nepokvarjena.

Če je Viviana kaj ljubila ali ob-
čudovala, je to prav tako očitno
pokazala, kakor če je kakšno stvar
odklanjala ali mrzila. Pogosto so
njena čustva tako priklopila, da
njenemu možu takšno burno ču-
stvanje ni bilo vselej dobro do-
šlo. Zgodilo se je že, da se mu je
Viviana sredi ceste razposajeno
obesila na roko — naspol šegavo,
naspol zaljubljeno — kakor če-
lajo zaljubljena dekleta iz provin-
cijskih mest. Vendar so zdaj po-
stajali takšni prizori čedalje red-
kejši in že se je na tihem veselil,
da se mu bo naposled posrečilo iz-
male provincialke le vzgojiti pravo
lady: visokostno, odličnjaško, za-
htevno, svojsko in lepo.

Dalje prihodnj!

HUMOR

»Naša služkinja je odpovedala.«
»?«
»Tudi moja žena se je čudila. De-
jala ji je, da ji je že vse delo prevzela
in si zato ne zna razložiti, zakaj naj
bi šlila od hiše.«
»In kaj je služkinja rekla na to?«
»Da je vse to res lepo, da pa moja
žena hišnih del ne opravlja tako, ka-
kor bi si naša Mleka želela.«

Hudobni zet

»Zdaj vidiš. Mira, kako strašen člo-
vek je tvoj mož! Mojo fotografijo je
obesil prav na tisto steno, ki je naj-
važnejša, čeprav dobro ve, kako hudo
revmo imam...«

Simpatični gost

Služkinja gospodu Čebulčku: »Zunaj
vas čaka neki gospod in bi rad govoril
z vami.«
»Naj nekoliko počaka, ponudite mu
stol.«
»Saj sem že, toda on hoče vse po-
hištvo.«

Morda se je pa le zmotil...

Zdravnik-porodničar ves vesel tele-
fonira gospodu Brkaču:
»Prisrčno vam čestitam! Vaša žena
je rodila trojčke!«
»Nemogoče,« vzklikne ves prestrašen
gospod Brkač. »gospod doktor, pre-
stejte jih rajši še enkrat!«

Slabe izkušnje

Gospod Vrana se pripravlja za snu-
bitev. Obleče svojo najstarejšo obleko
in se napoti na stanovanje svoje izvo-
ljenke.
»Kaj, takšen nameravaš stopiti pred
očeta?« se prestraši dekle.
»Zakaj pa ne?«
»V tej stari obleki?«
»Ali ti sploh veš, koliko oblek sem
že uničil ob takšnih priložnostih?«

Rigoroz

Profesor: »Gospod, povejte mi, kako
boste najlaže spoznali, ali je kakšna
stvar zlata ali srebrna?«
Student: »Ponesem jo v zastavljal-
nico.«

AMERIKA, OROŽARNA DEMOKRACIJE

FRANCOSKO ZLATO NA VARNEM

Odiseja križarke »Emile Bertin«

Svicaški list *Neue Zürcher Zeitung* je priobčil prejšnji torek dopis svojega newyorškega dopisnika Adolfa Kellerja o ameriških pripravah za pomoč Angliji. Pisec skuša biti strogo nepristranski, zato so njegova izvajanja še posebno poučna. Pripomniti pa moramo, da ima dopis datum 10. februarja.

Predsednik Roosevelt je govoril o »arzenalu demokracije«. Kdor se pelje po Združenih državah, od obale do obale, od Atlantika do Pacifika in dol do Mehiškega zaliva, bo res videl, da Amerika zida takšen arzenal. Velikanska poslopja vstajajo iz zemlje, največ za letalske tovarne; čudno je le to, kako neskrbno pušča oblast ljudi v njih bližino. Povsod vidiš mlade, strumne vojake, vse športno trenirane. V Ameriki zori nov rod, večji, bolj žilav in bolj zdrav; to se opaža tudi pri ženski mladini.

Izraz arzenal ljudstvu ugaja. Enim zato, ker gre pri zidavi in napolnjevanju arzenala na koncu koncev vendarle samo za pripravljenost. A tudi takšna pripravljenost že silno veliko pomeni. Zakaj, vojaško misli Amerika dvofrontno, a Vzhodna Azija je prav tako blizu kakor Evropa.

Drugim prijja izraz, ker ne samo naznačuje vojno moč Amerike, ampak jo tudi nazorno pokaže. obenem pa označuje vojno pripravljenost, ko je že tako rekoč v akciji. Cilj ji je pomoč Angliji. Glede te formule je velika večina naroda složna; še bolj kakor glede narodne obrambe; le-ta se v tolikšnem obsegu ne zdi vsem resnično potrebna.

Iz česa sestoji ta arzenal in česa je poln?

V utrdbi Knoxu je spravljena večina zlata, ki ga premore svet. Zlato je za vojno še zmerom potrebno.

Arzenal se pa polni tudi z orožjem, predvsem z letali. Na nedavnem poletu iz Kalifornije na vzhod sem sedel v družbi nekega letalskega inženjerskega strokovnjaka. Ne da bi bil izdal kakšno vojaško skrivnost, je mož odkrito in samozavestno govoril o velikanskem razvoju ameriške letalske industrije.

Kako mogočno postaja pa ameriško vojno ladjevje, se vidi v San-Diegu in v Long-Beachu v Kaliforniji, čeprav je večina mornarice dateč zunaj v Pacifiku pri Havajskih otokih, na manevrih. Le ameriška kopenska vojska je še zmerom neznatna, manjša

celo od švicarske, čeprav se od dne do dne množi z rekrutacijo. Pittsburgh, Fordove in Bethlehemske tovarne postajajo skupaj z mnogimi drugimi spet prava orožarna Amerike.

hovno moč enotnega javnega mnenja. Narobe! Čudovito je, kako močno se mora čutiti demokracija, če tako odkrito razgalja svoje šibkosti. Kar v totalitarni državi skrbno zamolča, ob-

točkah oborožbe in Lindbergh se sme celo norca delati iz naziranja, da bi Amerika mogla zasesti evropsko celino, da reši demokracijo.

Te debate ne dokazujejo, da bi bilo ameriško ljudstvo enodušno glede vojne. Večina se hoče oboroževati, a ne za vojno. Pacifisti se niti oboroževati ne marajo. Izolacionisti se hočejo oboroževati samo doma, Evropo pa prepustiti njeni usodi. Tako imenovani *appeaserji* (Monakovčani, bi rekli v Evropi; op. ured.) se zavzemajo za sporazumen mir; ti ne bi marali odločilne zmage na nobeni strani. Največ pa je takšnih, ki bi hoteli Veliki Britaniji pomagati, ne da bi si pri tem sami prste opekli. Delavstvo je voljno sodelovati pri oboroževanju, zraven pa skuša svoje delo kar najdražje prodati; stavke so na dnevnem redu, tako da država že grozi, da bo vso važno vojno industrijo sama prevzela.

O kakšnem herojskem poletu javnega mnenja, možnem samo tedaj, kadar gre za bití ali nebití, ni niti govora. Parlament baranta s prezidentom zastran vojnih milijard. Delavstvo baranta z industrijo za večje mezde. Ljudstvo baranta s poslanci za ceno, ki naj ga obvaruje vojne.

Nekateri kritiki mislijo, da je »arzenal demokracije« precej pozno prišel; hoteli bi — kakor n. pr. Hutehins, predsednik čikaškega vseučilišča — da naj si Amerika zagotovi posredovalsko vlogo in vodstvo povojne obnove.

Ali je vse to dokaz šibkosti ali moči demokracije?

Ameriška dinamika je dinamika brez jasnega duhovnega cilja, gibanje brez jasne smeri. V tem je tragika tako velikih množic in tako velikih držav.

In vendar je nekaj na tem arzenalu demokracije. Edina neoslabljena in neogrožena demokratska država se začinja šele zdaj zavedati svoje moči, ko druge že hromé; šele zdaj začneja na novo izmišljati, utemeljevati in osvajatí si tisto duhovno podlago demokracije, ki ne more nikdar postati prava last, ampak zmerom samo »kupnina« novih odločitev in poštenega boja.

Nadaljevanje iz 5. stolpca

vodstvom admirala Georgea Roberta, polkovnika Emila Quarandela in majorja Yvona Vaneigea.

Francija razpolaga tako še danes z drugo največjo zlato rezervno na svetu. Ni izključeno, da bo ta »okoliščina« nekoliko vplivala na potek bodoče mirovne konference.

Da francoskega zlata ni več v Franciji, je prišlo na dan šele zdaj, devet mesecev po sklenitvi premirja med Francijo in Nemčijo. Takoj ob začetku francosko-nemške vojne je francoska narodna banka spravila vse svoje zlato na deželo. Ko so pa nemški oklepni oddelki prebili francosko bojno črto, je narodna banka sklenila poslati zlato v Ameriko. Z veliko naglico so spravili okrog 40 milijard frankov vredni zaklad v 14.000 vreč in jih poslali v Le Puy v Auvergni (na južnem francoskem). Toda še isti dan so Nemci prekoračili Seinno pri Vernonu. Z vratolomno naglico so Francozi prepeljali zlato v Brest.

14. junija so vseh 14.000 vreč zlata varno spravili na križarko »Emile Bertin«; njen kapitan je dobil zapечатena navodila, kaj naj naredi z dragocenim tovorom. Križarka je odpeljala na zahod in se 18. junija zasedrila v kanadskem pristanišču Halifaxu. Ko je Pétain

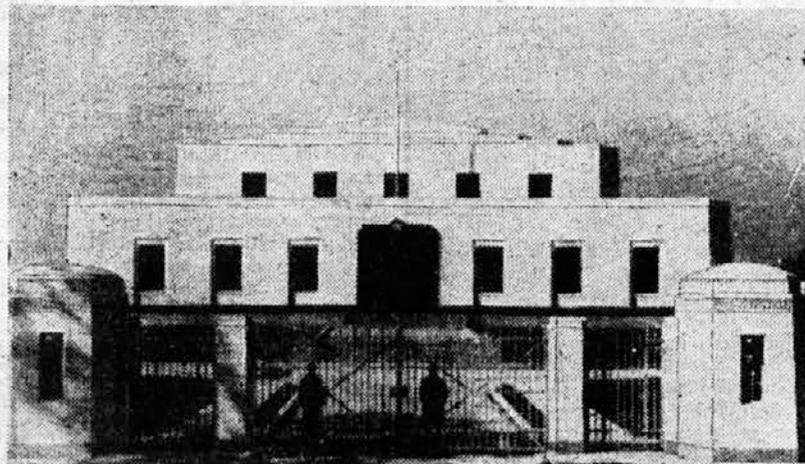
GENERAL MAXIME WEYGAND

(V prejšnji številki se nam je pripetila ne-ljuba pomena; po nesreči zamenjavi je prišla v članek o Weygandu slika generala Gmelina. Popravljamo pomeno z objavo prave slike generala Weyganda.)

prosil za premirje, je moralo zlato brez odloga dalje, na pot proti Antillom. Na tado so prišli angleški uradniki in povedali kapitanu, da so za prevoz zlata v Montreal že pripravljene posebni vlaki. Kapitan je presil Angleže, naj mu pusté še nekaj časa za odločitev, češ da mora počakati na nova navodila iz domovine, toda ponoči je odredil odhod križarke.

Naposled je »Emile Bertin« le pripeljal z dragocenim tovorom na otok Martinique in se srečno zasedrila. 22. junija so zlato prenesli na kopno in ga zakopali pod utrdbo. Britanska mornarica odtlej ta otok blokira, a zakopani zaklad straži 2000 mož pod

Nadaljevanje v 4. stolpcu pod črto

Ameriško zlato, vredno 8½ milijarde dolarjev (700 milijard din), so skrivaj prepeljali v utrdbo Knox (Kentucky). Tako sta tam zdaj spravljene dve tretjini vsega zlata na svetu. — Zgoraj: Spravljanje zlata.

Duševna orožarna Amerike je kongres (ameriški parlament). Toda če poslušas govore poslancev ali bereš poročila parlamentarnih odborov, ne boš dobil vtisa, da bi tod kovali du-

ravnava jo tu na ves glas. V senatnem odboru sme Knudsen meni nič tebi nič izjaviti, da bo Amerika pripravljena šele čez mnogo mesecev. Minister Knox lahko mirno govori o šibkih

V poslednjem času se je nočna obramba znatno izboljšala in ojačila z lovskimi letali, zapornimi baloni, reflektorji, prisluškovalnimi aparati in s posebnimi ciljnim napravami protiletalskega topništva, tako da nočni bombnik, ki je sorazmerno počasen (največja hitrost okoli 325 km na uro)

VRSTE VOJNIH LETAL IN NJIHOVE NALOGE*

da se to utegne kmalu zgoditi. Sicer pa je smatrati, da je veliki bombnik še vedno v razvoju.

glavci svojega tovora vodovni

večja hitrost pa več ko 400 km na uro. Strmoglavci nosijo do 600 kg bomb.

WINSTON CHURCHILL

Izvleček iz knjige Renéja Krausa »Winston Churchill« (Filadelfija 1940)

(Gl. štev. 7.—11. D. t.)

Podzavestno, polzavestno je Anglija podlegala njenemu hipnotizmu. Posebno angleška »inteligenca« je bila polna nekega skrivnostnega občudovanja do Nemcev.

...

Sicer je Velika Britanija v začetku leta 1936 sprejela velik oboroževalni program. Ali splošna zmedenost je bila za njega izvedbo celo večja ovira kakor splošna letargija. Vsako ministrstvo je imelo svoje posebne načrte; in vsi načrti so bili drug za drugim navzkriž. Churchill je zahteval, da dobe kopenska vojska, vojna mornarica in letalstvo enotno vodstvo. Tega ni dosegel celih pet let — vse dotlej ne, dokler ni sam prevzel poveljstva nad celotno vojsko; to se je zgodilo po norveški katastrofi.

Churchill je slej ko prej spravljal parlament v zadrego s svojimi vprašanji. Tako je hotel vedeti, koliko zaleže letalska bomba, če prileti na vojno ladjo. Ali ne bi bilo možno, da bi Nemci v dogledni bodočnosti vdrli na Angleško iz zraka? Kako misli vlada poskrbeti za prevoz živeža za 45 milijonov ljudi čez ocean? Kaj je ukrenila zastran plinskih mask in za obrambo civilnega prebivalstva pred kemičnim napadom iz zraka?

Churchill je vztrajno zahteval, da mora vlada pritegniti delavsko stranko k velikemu delu za obrambo domovine. Hkrati je odločno nastopil proti vojnemu dobičkarstvu. »Nikoli ne boste dobili delavstva na svojo stran, dokler bo ta sloj videl, kako si peščica brezvestnih ljudi grabi premoženje.«

To pot njegovih besede niso bile docela zaman.

Delavci so pristuhnilli. Leta in leta jih je Churchill navdajal z nezaupanjem, ker so videli, v njem nasprotnika vsega, kar je po rdečem zaudarjalo. Njegovo protiboljševiško poročilo in spomenice o stavki municijskih delavcev v prejšnji vojni so mu bile vtisnile takšen pečat. Zdaj je začel dobivati prve pristaje pri malem človeku; *good old Winnie* (dobri stari Winnie) si je spet pridobil delavčevo zaupanje.

To zaupanje je bilo Churchillu potrebno. Vloga Kasandre, ki mu jo je

Winston Churchill in njegova žena odhajata zdoma med volivno kampanjo. (Leicester 1923.)

medtem ko je londonski tisk posvečal njegovim ugotovitvam le po nekaj vrstic, mu je toliko bolj prisluškoval zunanji svet. Ameriški dopisniki so njegove govore brzojavljali dobesedno domov. In kadar koli je govoril, vselej ga je narodnosocijalistični tisk vehementno napadel; zakaj berlinsko propagandno ministrstvo ga je bilo proglasilo za sovražnika nacizma št. 1.

11. marca 1938, so nemške čete vdrle v Avstrijo. Uvertura v novo svetovno vojno se je začela. Ali bo Anglija še mogla odložiti katastrofo? Izgubila je bila rundo za rundo v oboroževalnem tekmovanju. Širili so se vznemirljivi glasovi o nesoglasjih zastran letalskega oboroževanja med vodilnimi člani vlade. Sicer je Mr. Chamberlain z železno roko zatrl ta nesoglasja; dovolil ni niti tega, da bi glasovi o njih prodrli preko časopisja v javnost. Prvič v britanski žurnalistiki se je zgodilo da so listi dobili svarilo, naj bodo oprezni v svojih poročilih.

Toda mladi ljudje v RAFu (RAF je kratica za *Royal Air Force* = kraljevska letalska vojska; op. ured.) so cenzuro odklanjali. Nikamor naprej ne pridemo, so godrnjali. Dobili niso

ženih državah in v Kanadi. Enako je bil predlagal že dve leti poprej, a takrat Mr. Baldwin ni maral priti navzkriž z domačo industrijo. Zdaj se je Churchill vrnil k svojemu prvotnemu predlogu.

Amerika je hudo daleč. Toda za povprečnega Angleža je Srednja Evropa še mnogo bolj oddaljena. Churchill je skušal dopovedati svojemu narodu, kako strahotno se je izpremenil zemljevid Evrope; v zahvalo si je nakopal splošno nepopularnost. Svaril je Angleže, da bo prišel čas, ko bo Nemčija nesporen gospodar vse evropske celine. Zadnje dni pred padcem Češkoslovaške je dokazoval da more Nemčija misliti le na kratko vojno. Toda kadar bi se polastila vse celine, je rekel Churchill, bi se nemški narodni socializem lahko do konca obdržal na oblasti, naj se vojna še tako zavleče. »Če dohiti Anglijo njena usoda, bodo zgodovinarji še čez tisoč let strmeli ob misteriju naše politike.«

...

Neville Chamberlain je doma roke vil z obstojem Češkoslovaške stoji in pada čast zaveznikov. Ali je častivredni birminghamski trgovec to razumel? Ali je vedel, da firma ne sme izgubiti kredita? Mr. Chamberlain je ostal neprodiren.

Obsedala ga je samo ena misel: ogremno londonsko mesto brani samo sedem protiletalskih topov. Pod težo tega nezasišanega dejstva je svet doživel 28. septembra 1938 slovesni podpis monakovskega pakta. Ko se je stari mož, ki je zunaj podpisal varnost britanskega imperija, vrnil domov, so ga množice sprejele z navdušenim vzkljkanjem.

Zdaj pridejo na program pogajanja med Chamberlainom in Hitlerjem. Šlo je za vrnitev nekdanjih nemških kolonij.

...

Ob marčnih idah so Hitlerjeve čete vkorakale v Prago.

H. C. ANDERSEN

Rdeči čeveljčki

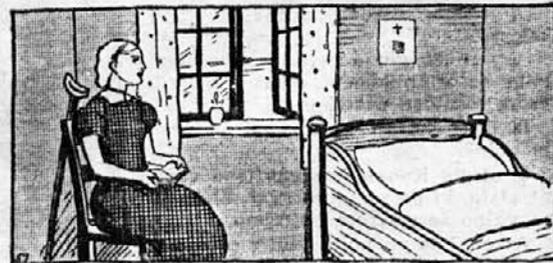
Ves teden nato je bila žalostna in je pretakala grenke solze; ko je pa prišla nedelja, je dejala: »Zdaj sem pa menda dovolj trpela in dovolj premišljevala, mislim, da sem prav tako dobra kakor kateri koli izmed teh, ki sede v tej cerkvi bahati in naščeperjeni.«

In napotila se je naravnost proti cerkvi, toda ni prišla dalje ko do pokopaliških vrat; tedaj je zagledala pred seboj rdeče čevlje, kako plešejo proti njej. In prestrašila se je, se obrnila in se prav od srca pokesala svojega greha. Videla je, da še zmerom ni dovolj trpela.

Napotila se je v župnišče in prosila, da bi jo tam vzeli v službo. Pridna bo in marna in postorila bo vse, kar le zna, do plačila ji ni, da bo le pod streho in pri dobrih ljudeh. Pridigarjevi ženi se je zamislila in vzela jo je v službo. Marija je bila marljiva in preudarna.

Tiho je sedela v svojem kotu in poslušala, kadar je pridigar zvečer na glas bral sveto pismo. Vsi otroci so jo imeli radi; kakor hitro so pa pričeli govoriti o razkošju in lepotočenju, in si zazeleli, da bili lepi kakor kraljica, je zmajala z glavo. Vedela je, kako slabo je to.

Drugo nedeljo so vsi odšli v cerkev in jo vprašali, ali bi šla z njimi, toda žalostno je pogledala na svoje bergle in solze so ji privrele v oči. In nato so vsi odšli v cerkev, da bi slišali Gospodovo besedo, ona je pa sama odšla v svojo izbico, ki je bila samo tolikšna, da

sta stala v njej stol in postelja. Sedla je in vzela v roke pesmarico in ko se je vsa pobožna zatopila vanjo, je veter prinesel zvoke orgel iz cerkve vse do nje. In tedaj je dvignila obraz in zaprosila: »O Bog, pomagaj mi!« In ta njena prošnja je priplavala do Boga.

Tedaj je sonce svetlo zasijalo in tik pred njo je stal božji angel v belih oblekah, ki ga je videla

nil z zeleno vejico, tam se je zablestela zlata zvezda. In dotaknil se je sten, že so se razširile in zagledala je orgle in stare slike pridigarjeve.

3. nadaljevanje

»Menda mi ne prisodite, da bi hotel narediti iz vas kuharico ali služkinjo. Toda poklic natakariče v dostojni restavraciji bi ne bil napak za vas. V poštev pride seveda le lokal v boljsem mestnem okraju, kamor zahaja dostojna gospoda. Po mojem takšna služba ni poniževalna za dobro vzgojeno in krepostno dekle. In kaj pravite vi na to, Annie?»

»Ali bi bilo to res mogoče?»

»Zakaj ne! Stopite jutri tja, kamor vam pove tale naslov, in recite... recite samo, da ste Annie.«

Napisal ji je na hrbet pisemskega ovitka naslov nekje v bližini Picadillyja. V Anninih očeh se je utrlil srečen nasmešek, ko je vzela listek in prebrala naslov.

»Ali resno mislite, da bi...?«

»Prepričan sem!«

»Toda oče...«

»Oče je privolil.«

Hvaležno je prikimala in zdajci začudeno pogledala svojega dobrotnika.

»Ne razumem vas. Pravijo vam Maščevalc — in toliko groznih zgodbic si pripovedujejo o vas. Ne morem in ne maram vsega tega verjeti... Zmerom si dopovedujem, da je vse skup grda laž, morda zamjenjava oseb. Ali ste tat... vlomilec... ali...?«

»To še ne pomeni mnogo. Ali mar mislite, da bi tat ne mogel lepega dne storiti tudi dobrega in plemenitega dejanja? Samo to vam rečem: zagrabite priložnost, Annie, nazežite žalost in skrb; smejte se s pet na vsa usta, na vse grlo! Zapujate vase in vedite, da vam nihče ne more storiti nič zlega, če hčitate po poštenih poteh!«

»In vi? Vi se nikoli ne smejete?«

»Ta hip se smejem. Pod to lepo krinko se smejem. Nikar ne mislite, da moj zunanji izraz kaže moje notranje, moje resnične občutke! In zdaj — lahko noč! Pa vso srečo!«

Annie je segla v ponujeno desnic. In čutila trden, topel stisk. Potlej je bila sama in se je zatopila v kos papirja, ki je bil na njem zapisan naslov... Nasmehnila se je bolj sproščeno in veseleje kakor vse te dni, ki se jih je spominjala. Potlej je odšla k očetu.

»V službo bom šla.«

Blackham je stisnil ustnice.

»Ali te je Maščevalec premetil?«

»Da. Saj je rekel, da že veš in da ti je prav.«

»Torej me boš res zapustila?«

»Ne. Saj bom zmerom prihajala domov. Kaj meni, oče, ali bo iz te moke kaj kruha?«

»Ce ti je Maščevalec rekel, potlej drži. Bodi prepričana, Annie, da ti nečem biti v oviro. Marsičesa še ne razumem — in če ti po resnici povem, tudi jaz sam se mnogocesa ne razumem... Vendar stori, kar ti svetuje. Prav gotovo ti dobro hoče.«

»Ali si ga ti že videl brez krinke?«

»Ne. Se nikoli!«

»Kaj bi dala, da mi je videti njegov resnični obraz!«

Blackham je opazil na njenem vprašujočem obrazu, da mu nekaj prikriva. In zdelo se mu je, da je v njenih očeh skrito več ko zgolj radovednost. Morda podzavesten utrip srca... Morda! In Blackham utrip srca... Morda! In Blackham je vedel dovolj. Okoli oči mu je legel zaskrbljen izraz, zakaj zdelo se mu je, da za Annie ni prav... Vohuni postavbe so Maščevalcu noč in dan za petami... in nekega dne... Zdajci se je spomnil Maščevalčevega naročila.

»Pojdj na pošto, Annie. Zadnji čas je že.«

Annie se je oblekla in odšla. Blackham je vzela krinko iz omare, si jo nataknil na obraz in odhitel k Swintonu, ki ga je že nestrno pričakoval. Blackham je snel jetnikovo okove z nog in ga odpeljal po dolgem hodniku do vrat, ki je pred njimi že čakal avtomobil.

Komaj uro pozneje je stopal Mark Swinton po marmornatem stopnišču proti vežnim vratom svoje razkošne vile.

6. POGlavJE

Nepričakovana Swintonova vrnitev je bila za njegove sorodnike in za policijo ko strela z jasnega. Že koj drugo jutro ga je obiskal Brent. Swinton je bil bled in upadel, vendar na moč zadovoljen s samim seboj. Svojo zgodbičo je pripovedoval, kakor je pač vedel in znal, zakaj mnogo ni bil ne videl ne slišal. Pred več meseci so ga bili neko noč zvezanih oči odpeljali v neko tujo hišo. Tam je v kleti prebil šest hudih in neznanjsko dolgih mesecev. Neki mož s črno krinko mu je prinašal hrano in nekajkrat ga je obiskal sam hudič v podobi Maščevalca. O hiši, kjer je prebival pol leta, ni vedel povedati ničesar in tudi svojega ječarja ni znal kaj prida opisati.

»Kako dolgo ste se vozili od onod do svoje hiše?«

»Kakšno uro že.«

»Ali ste videli avtomobil, ki vas je pripeljal sem?«

»Ne. Zvezane oči sem imel. V parku pred hišo so me postavili na

KRIMINALNI ROMAN * ANGLEŠKI NAPISAL GEORGE GOODCHILD. PREVEDEL Z. P.

Skrivnostno znamenje

noge — in preden sem utegnil odvezati črno ruto, je avtomobil zdrvel proti mestu.«

»Maščevalca, tega pretkanca, ste pa vendarle videli?«

»Da, trikrat.«

»Opišite mi ga, prosim!«

»Ne zmorem. Vsak opis bi bil ponesrečen poskus.«

»Kaj se to pravi?«

»Mislim namreč na njegov obraz. To ni človeški obraz! Sam zlodej, živ hudič mora imeti takšen obraz. Zdi se mi, da ni ne moški ne ženska...«

»Torej krinka! To že poznamo.«

»Ne bo držalo. Krinko bi bil videl. Glas je bil zvonek, zdaj zdaj tudi na moč podsmehljiv...«

»Kako velik je ta živ hudič?«

»Višji od mene. Morda meter osemdeset. Lepo je rasel, širokopleč...«

Brent si je ves čas nekaj zapisoval, vendar vse skup ni bilo kaj prida, ker je tolikanj iskani Maščevalec imel tudi to pot krinko na obrazu. Po glasu bi pa ne mogel ne Swinton ne kdor koli presoditi človekove starosti; zato je Brent tako vprašanje rajši pozrl.

»In kakšen namen je imel z vašo ugrabitvijo?«

»Swinton je zavzdihnil. Videti je bilo, da o tem ne mara govoriti.«

»Samo to bi lahko domneval,« je naposled menil, »da je Maščevalec blazen. Človeštvo sovraži menda kar na splošno. Slehernega sovraži, ki mu gre bolj kakor njemu, in sploh vsakogar, kdor se vnema za dobre šege.«

»Ali ima morda kaj opravka z Ljudsko banko?«

»Zakaj? Banka je propadla kakor mnogo drugih velikih podjetij zaradi kupčijskih težkoč, stavk in izpadov. Saj to ve vsak otrok!«

»Morda pa Maščevalec drugače misli. Morda se niste slišali, da so med vašo odsotnostjo umorili sira Henryja Lusha?«

»Kaj...?«

»Na našo veliko žalost je umor nedvomno dokazan. Nekaj časa pred tem ogabnim zločinom je dobil Lush prav takšno svarilo, kakor ste ga pred šestimi meseci dobili vi. Blizu Harmerjeve hiše so ga počili.«

Swinton se je na moč prestrašil. Lush je moral umreti, on sam se je pa vendarle poceni odkupil za svojo nepriljubljenost pri Maščevalcu... Hudo preizkušeni mož od začudenja ni vedel, kaj bi dejal.

»Samo tega ne razumem, zakaj je v poslednjem primeru moral in zakaj se je v vašem zadovoljju iz ugrabitvijo,« je bolj zase modroval Brent. »Zdi se, da Maščevalec ni kdo ve kako logičen človek.«

Od tistega dne dalje so si radovedni prijatelji kar kljuko podajali pri Swintonu. Vsakdo je hotel iz njegovih ust slišati skrivnostno zgodbo. Večino obiskovalcev je sicer zavrnil, toda vsem, zlasti poslovnim prijateljem in imenitnikom, se res ni mogel zameriti. Lepega dne je dobil pisemno povabilo od Harmerja, naj ga vendar obišče. Popoldne tistega dne je odšla Roza k Reynoldsu in ga našla vsega zamišljenega v delo. Tako

zelo se je bil zatopil v oblikovanje nove slike, da je še slišal ni, ko je stopila v sobo. Zaznal je njeno prisotnost šele čez nekaj minut, ker je čutil, da mu nekdo gleda pod prste.

»Lej, lej, Roza! Kaj pa je vas prineslo?«

»Torej ste se vendarle zbudili. Harry! Ali moram res zmerom po vas priti, da vas spravim med

»Ne, hvala. Prišla sem namreč zato, ker bi rada, da bi nočoj pri nas večerjali.«

»Ali naj sprejemem to kot ukaz ali kot prošnjo?«

»Kot prošnjo ukaz ali kot ukazovalno prošnjo — kakor hočete. Stvar je namreč ta, da bo tudi Swinton v gosteh.«

»Aha, tisti, ki je od mrtvih vstal! Ta zadeva mi je bila prav zares všeč. Dogodek nad dogodki! Bral sem časnike, toda zdi se mi, da tiči za tem še nekakšna skrivnost, ki je nočejo razodeti. Kaj se mu je pa prav za prav pripetilo?«

»Saj to je tisto, kar bi mi vsi radi izvedeli iz njegovih ust. Harry, morate priti. Morate — ste me razumeli?« je vprašala in ga prilizljeno in zaljubljeno hkratu pogledala. »Veste, Harry, zadeva se tiče nas vseh.«

»Kako pa spet to mislite?«

»Po Malcolmovi teoriji vendar.«

»V ta razodetja ne verujem preveč. Po načelu doslednosti bi moral torej biti vaš oče kot nekdanji ravnatelj Ljudske banke priti prvi na vrsto. Kolikor pa vem, mu do slej še ni nihče grozil s kakšno ugrabitvijo in ga tudi sicer ni nadlegoval.«

»FOTOGRAFIRAJTE ZA DRUŽINSKI TEDNIK!«

Pomlad je pred durmi; z njo bodo prišli dnevi, polni sonca in svetlobe, dnevi, ki so najlepši in najprimernejši za fotografiranje.

Ko boste zdaj hodili na izlete, ko se boste udeležili te ali one prireditve na prostem, ko boste v mestu ali na vasi doživeli kaj takšnega, kar zanima slehernega med nami, tedaj se spomnite našega klika:

»FOTOGRAFIRAJTE ZA DRUŽINSKI TEDNIK!«

Za nas pride v poštev vse, kar je splošno zanimivo. Vsi kulturni, socialni ali gospodarski dogodki v našem javnem življenju, vsi športni dogodki, rekordi, posebnosti, razne tekme, nesreče — skratka vse razgibane in značilne novice v sliki iz katerega koli področja razen z vojaškega.

Zanimajo nas takšne slike, kakršne si vi sami želite videti in si jih radi ogledujete v kakšnem časopisu.

Vsaki sliki, ki nam jo pošljete, priložite tudi kratek in jedrat opis dogodka in pa film, ki ga utegnemo potrebovati zaradi povečave. Film vam po uporabi vrnemo. (Komur to ne bi zadoščalo, naj si prebere natančni razpis v 32. števil. D. T. leta 1940.)

Slike, objavljene v »Družinskem tedniku«, honoriramo s 30, 50 ali 100 din, kolikor jih pač po njihovi vrednosti za nas ocenimo. S tem odkupom preide slika z vsemi avtorskimi pravicami v izključno last »Družinskega tednika«. Pod vsako sliko napišemo tudi avtorjevo ime!

Torej na delo!

»FOTOGRAFIRAJTE ZA DRUŽINSKI TEDNIK!«

ljudi? Venomer čepite v tej delavnici. Utrujeni in blede ste videti.«

»Delo me priganja, zato ne utegnem počivati. Dobrotna muza mi včasih obrne hrbet, potlej pa moram pač s pridnostjo in trdim delom izsiliti zaželjeni uspeh. Ali vam smem ponuditi skodelico čaja?«

S po svetu

povprečno ceno te zveri. Posebno dragoceni so levi z dolgo grivo pod vratom, ker so zelo redki.

Ce upoštevamo, da stane žirafa 10.000 mark, slon 15.000, indijski nosorog pa — na svetu so v ujetništvu samo trije — celo 40 do 60 tisoč mark, lahko rečemo, da je kralj pustinja še poceni. V leipziškem živalskem vrtu se vsako leto skoti okrog 35 levov. Stotine izmed njih dosežejo »visoke položaje« v dreserskih skupinah ali v filmu.

Deutsche Zeitung, Amsterdam.

Varčevalni ukrepi na Nizozemskem

Jeseni so na Nizozemskem uvedli nakaznice za premož za domačo uporabo, zdaj so pa tudi za druge življenjske potrebščine izdali nove ukrepe. Zaradi obilnega klanja perutnine — ki je bilo pa neizbežno zaradi pomankanja uvoza hrane — je pridelek jajc zelo padel.

Zato pride od jeseni dalje samo eno jajce za osebo na teden. Prav tako bodo racioniranje kruha in

moke razširili tudi na drugo pecivo, posebno kolače in slaščice. Moko, ki jo bodo prihranili pri slaščicah, bodo uporabili za peko posebnega kruha in peciva namenjenega mladini od 14. do 21. leta.

Zdravniki vztrajajo na tem, da je treba po vsaki ceni odrasčajoči mladini priskrbeti zadostno prehrano, češ da je to dosti važnejše kakor pa neomejena prodaja slaščic.

Neue Zürcher Zeitung.

Ali je mesečnost dedna?

Neki profesor je ugotovil, da sam njegova žena in njuni štirje otroci ponovi nevede okrog hodijo. Dostoj je bilo znano, da motnje v prebavi psihološko in epileptično stanje utegnejo povzročiti mesečnost.

Sele o primeru rodbine tega profesorja, ki je hodila na skupne sprehode v nočnih urah in morda obiskovala strehe sosednih hiš, so nekateri menili, da je to nedvomno dedna lastnost.

Pozneje so ugotovili, da profesor izhaja iz mesečne rodbine in da se je oženil s svojo teto; tako so njuno mesečnost podedovali tudi njuni otroci. Pri opazovanjih so tudi ugotovili, da v tem primeru mesec ni imel glavne vloge. Imel ni nič večji vpliv kakor žarki električne razsvetljave, ki so iz sosednega prostora padali v spalnico.

Can, Čikago.

»Nikar, od vašega pretiranega hvalisanja se bom še prevzel. Rečem pa, če bi mi vi odkupili kakšno sliko in jo obesili poleg svojih Corotov, Gainsboroughov in Constablov — da, potlej bi moj umetniški ugled že zrasel.«

»Saj vendar že imam enega Reynoldsa — samo da je umetniku Joshua ime, ne Harry...«

»Zame je že to laskavo, da imava isti rodbinski imeni,« je malce zafkrkljivo dejal Harry.

Pri večerji se o Swintonovih doživljajih niso nič menili, vendar je Reynolds bral Harmerju z oči, kako ga žeja izvedeti podrobnosti o tovariševi ugrabitvi. Pri kavji v

»In vendar je zmerom tako neroden, da svoje žrtve prej posvari.«

»To samo dokazuje, da je pretkan tič, ki zmerom veruje v svojo zmago.«

Swinton je prikimal. Da bi odvrnil družbo od neprilutnega pogovora je brž poprosil Rožo, naj vendar kaj veselega zaigra na klavirju.

Reynolds ji je izbral sonato, ki jo je posebno dobro igrala, in se ustopil poleg nje, da bi ji obračal nota. Toda v tistem trenutku, ko je hotela začeti, je potrkalo in vstopil je sluga. Prinesel je pismo na pladnju.

»Ne zamerite, gospod. Nekdo je prinesel pismo za gospoda Reynoldsa — in mislim sem si, da je nemara kaj važnega.«

Reynolds je ves začuden vzel pismo s pladnja. Na ovitku je bilo napisano edinole njegovo ime.

»Prečudno! Kdo neki mi ima kaj pisati — in prav sem na vaš dom?«

Skomigaje z rameni je odprl ovitek. Notri je bil le bel listek in na njem narisana z rdečim pisalom — tehtnica.

»No... zdaj še jaz...«

»Maščevalec!« je hilpil Swinton. »Zdaj ste vi na vrsti...«

7. poglavje

Trije pari oči so se željno čakaje uprli v Reynoldsa. Slikar je nekaj trenutkov obračal papir, naposled ga je zmečkal in ga med smehom vrge pred kamin.

»Menite mar, da je to zgolj šala?« je razburjeno vprašal Swinton.

»Prav gotovo je le pomota. Ne vem, kakšen vzrok bi utegnil imeti Maščevalec, da bi meni stregel po življenju.«

»Saj ste bili tudi vi udeleženi pri Ljudski banki. Zdi se, da bo zanj to zadosten vzrok,« je nekam plašno pripomnil Swinton.

Reynolds je stresel z glavo. Z vso vnemo se je upiral, da bi moral smatrati Maščevalčovo grožnjo za resno. Stopil je k Rozi in jo poprosil, naj sede za klavir. Toda dekle je bila preveč razburjena.

»Malcolmu bi bilo treba pri priti sporočiti,« je menila s tresočim se glasom.

»Tako je!« se je pridružil Swinton. »Če bi Harry okusil samo teden dni mojega trpljenja, bi zdaj ne vihal ustnic v zaničljiv nasmešek. Ničesar ne smemo opustiti, da končno policija vendarle najde za tem morilecem sled. Spomnite se samo ubogega Lusha!«

Dalje prihodnjič

